

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3667 Bs. Aires

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Leto VIII.

BUENOS AIRES, 6. MARCA 1937

Št. 9

"Fašistična akcija"

Že marsikatera pametna akcija, započeta v našem izseljeništvu, se je izjalovila radi razdiralnega dela razmeroma male skupine oseb, ki z nepopolnoma trdnostjo razdvajajo našo kolonijo ter si — potom hujškanja in laži — z nerazumljivo naslado prizadevajo, da bi rušili, kjerkoli si kakšna skupina prizadeva graditi kaj takega, kar bi bilo vsej naši skupnosti v korist.

Ti razdirači so bili na delu, ko se je na pr. lani sprožila pobuda, da bi vsa naša društva podprla tečaj za materinščino; isti razrači so spletali proti prizadevanjem za postavitev slovenskega društvenega doma, proti javnim predavanjem, proti akciji za skupne prireditve itd. ter bi bili prav gotovo skušali preprečiti tudi združitev Slovenskega tednika in Novega lista, da niso bili povsem nepričakovano postavljeni pred dovršeno dejstvo. In sedaj čujemo, da so se spet lotili svojega posla, ko so izvedeli, da se snujejo v koloniji zavetišča s tečaji za naš izseljenski naraščaj ter otroški vrtee za najmlajše. Obiskali so neki buenosaireski okraj, kjer je naseljenih znatno število Slovencev in so ljudem skušali dopovedovati, naj nikar ne vpišejo svojih otrok v slovensko šolo, če bi se osnovala, ker da gre tu za "fašistično akcijo". Seveda hujškajo tudi drugod, kjerkoli najdejo človeka, ki je pripravljen poslušati jih.

Ker smo Slovenci (seveda mnogo boljše tudi pri drugih narodih najbrž ni) taki, da slabo radi verjamejo in brž naprej širimo, o dobrem se pa zlepa prepričati ne damo ter v vsakem slučaju la zase obdržimo, ima to razdiralno delo, kajpada, vsaj pri gotovih ljudeh — ki so sicer dobri, a lehkoverni, pošteni, a nezaupljivi — svoj vpliv že zaradi tega ker je podirati vedno lažje nego graditi.

Razdiralno delo izhaja iz skupine mladih ljudi, ki jim nikakor ne gre v glavo, da bi slovenski izseljenici mogli živeti tudi brez politike, ki jim tu nobene koristi prinesiti ne more, pa naj bo te ali one barve; ljudje, ki si ne dajo dopovedati, da pri skupnem delu za skupne koristi lahko sodeluje tudi več ljudi z nasprotujočimi si političnimi nazori, če le teh nazorov drug drugemu vsiljevati ne skuša; ljudje, ki nočejo nič vedeti o tem, da naših izseljencev, ki so prišli semkaj, da si ustvarijo eksistenco ki je doma niso imeli, nikakor ne smemo vlačiti v takšne politične struje in stranke, in katerih pristaše zapirajo in celo izganjajo ki jih tukajšnje oblasti ne dopuščajo iz dežele, če so tuji, kakršni smo mi, ki se nismo tu rodili.

Da izprehajanje po ekstremističnih političnih stezah ni v Argentini najbolj priporočljiv posel ti mladi ljudje prav dobro vedo in se zato nikjer ne izpostavljajo, narveč le druge silijo v ospredje: Ti pojdi po kostanj v žerjavico! Če se osmодиš — kaj hočemo, brez žrtv nič ni; če bo pa kaj kostanja, ga bomo skupaj jedli! "To je njihova moralna tudi ko pletejo odvisno življenje celih družin. Za svojo kožo pa presneto skrbno pazijo, kakor se je že mnogokrat izkazalo; lebo se potuhnejo in varno skrivajo že ob tako majhni nevarnosti, kakršna je preprosta delavška demonstracija povodom kakšnega štrajka. Tako uganjati politiko je lahka in prav nič nevarna stvar. Sam bi stopal na-

V Evropi se jasni

Danes smemo reči, da je nevarnost vojne v Evropi bolj oddaljena, nego je bila vsa zadnja leta. Te sodbe nikakor ne moti, marveč jo celo potrjuje dejstvo, da je veliki fašistični svet v Rimu dne 3. t. m. po dolgem govoru Mussolinijem sklenil, da se Italija začne nanovo krepko oboroževati, da se pritegnejo v vojno službo vsi moški med 18. in 55. letom in da se morajo vojnimi potrebami umakniti vse civilne potrebe. Ta obupni sklep, ki bo Italijo pognal v še težjo revščino nego je tista, v kateri životari njeno prebivalstvo danes, in ki jo bo obsodil v vojno tekmovanje brez vsake nade na uspeh, je posledica sedanjega mednarodnega stanja, ki kaže, da ne bo več trpelo lieemerskega igranja z vojsko in mirom, samovoljnih vojnih podvigov in teptanja pravice ter mednarodnega prava.

Zadnji razlogi, da je nad glavo evropskih narodov stalno visela vojna nevarnost, so bili: nezadostna medsebojna povezanost zahodno-evropskih demokracij, slabost Društva narodov in docela nejasno razmerje Nemčije do njenih sosedov. In prav ta osnovna vprašanja so se zadnji čas tako uredila, da se novo oboroževanje diktatorskih držav zdi kakor rahlo grmenje po nevarnem zbiranju oblakov ki se že oddaljujejo.

Francosko-britanska zveza

Velika Britanija, neoborožena kakor je bila, je vzdrževala prijazne odnose s Francijo, Nemčijo in Italijo, a se vendar nobene izmed teh velesil ni oklenila pretesno. Prav ta negotovost, kam se bo v primeru evropskega oboroženega spopada nagnila neizčrpna moč britanskega imperija, je tiste, ki jim misel na vojsko ni bila zoprna, hranila z upanjem da bo ono veliko silo mogoče pritegniti k sebi ali pa jo vsaj ohraniti nevtralnno. Zadnji govor angleškega zunanjega minist-

prej in delil vso nevarnost z drugimi, če si tako prepričan, da mora prav teh par tisoč Slovencev, ki nas je usoda sem zanesla preobraziti Argentino.

Ker ti zavajalci prav dobro vedo, da bi jim oni, ki jih še poslušajo, brž obrnili hrbet, če bi kakšna večja akcija povezala naše izseljence v skladno celoto se vsake take akcije boje in jo skušajo preprečiti ali vsaj ovirati. In tako skušajo ovirati tudi šolsko akcijo.

Naj jim bo povedamo, da te akcije ne bodo preprečili. Prvi slovenski otroški vrtec bomo letos ustanovili v Buenos Airesu in tečaje bomo obnovili na trdnjehi podlagi, ker vemo, da je to potrebno. Čas bi pa bil, da bi vsi izseljenci spoznali igro teh razdiračev ter da bi jim ne nasledili več, ker je takšno nasledanje v škodo naši skupni stvari.

In kar se šole tiče — še to: Če se kaj daš na lepi jezik svojih očetov, če se kaj čutiš za narod iz katerega si izšel, pa ti pride v hišo človek, ki ti začne govoriti, da je "fašistična stvar", če naj se tvoji otroci tvojega jezika uče, vrata mu odpri in čez prag mu pokaži!

stra Edena dne 2. t. m. v poslanski zbornici je ustvaril glede tega vprašanja popolno jasnost. Eden je tamkaj dejal, da "se bo naše orožje porabilo v obrambo Francije in Belgije, če bi se zgodilo, da bi ena od teh dežel ali obe bili napadeni, ne da bi bili napad izzvali. To smo dolžni storiti po pogodbi". Jasneje in odločneje ni bilo mogoče izpričati tesne povezanosti zahodno-evropskih demokracij. Kdor se bo hotel zaleteti vanje bo vedel, ob kaj bo prišel. Če bi bila Velika Britanija izrekla tako besedo leta 1914, bi svetovne vojne ne bilo, ali pa bi se vsaj tedaj ne bila pričela.

Društvo narodov se krepí

Ko je zunanji minister Eden v istem govoru branil zahtevo britanske vlade po pravilčno visokem kreditu, ki naj se porabi za oboroževanje Britanije, je rekel tudi, da "se ne bomo nikoli spuščali v vojno, razen če bomo to morali storiti zaradi vojnih obvez, ki smo jih prevzeli po pravilih Društva narodov. Ni ga na svetu človeka, ki bi mogel misliti, da bomo segli po orožju zato, da si povečamo svoje ozemlje. Mi vsi obžalujemo potrebo tega oboroževanja, a smo prepričani, da sprčo sedanjega stanja v Evropi služimo miru, če postanemo močnejši." Da si Anglija ne želi novih osvajanj, ve vsakdo, in tako bo njena velikanska vojna moč resnično v službi Društva narodov, torej v službi miru. Ženevska mirovna organizacija, doslej podobna vnetemu pridigarju, ki ga pa malopridni vernik posluša le, dokler mu je pridi-

ga po volji, bo dobila veljavo in moč, kakšne doslej še ni imela.

Mir okrog Nemčije

Evropa, in posebej Francija, je gledala zlasti na Nemčijo kot na isto mesto, kjer se vojna najlažje sproži. S svojim odhodom z mirovne konferencije z izstopom iz Društva narodov in s svojim preziranjem prevzetih pogodbenih obveznosti je Nemčija upravičeno pritezala zaskrbljeno pozornost nase. Toda sedaj, ko se je oborožila in že samo s temi vojnimi pripravami izčrpala svoje zaloge živil, zaloge surovin in zaloge zlata, je Nemčija podala nekaj tolažljivih dokazov, da hoče — ker pač drugače ne kaže — živeti s svojimi sosedi v miru. Najprej je zagotovila Belgiji, da je ne bo napadla, nato je Hitler pred kratkim dal enaka zagotovila Švici in zadnje dni so se začeli razgovori med Nemčijo in Českoslovaško o ne-napadnih pogodb. Českoslovaška je bila močno pod vtisom, da je nevarnost nemškega napada bližnja, toda njeno vprašanje, ali bi bila Nemčija voljna skleniti ono pogodbo, je bilo v Berlinu prijazno sprejeto in bo verjetno ugodno rešeno. K temu je komaj treba pripomniti, da so iz diktatorskih držav razširjene vesti, češ da je ta češki ukrep posledica razpadanja Male antante, brez sleherne upravičenosti.

V Evropi se dejanski jasni. Stara zemlja se vrača k političnemu in socialnemu redu, vrača se k gospodarskemu blagostanju, našla je stezico k miru.

Spopad v Beogradu

200 mladih ljudi napadlo Ljotičeve "zborše" — Več ranjenih — Tuje mnenje: "V Jugoslaviji ne more uspevati noben ekstremizem"

Dvesto mladih antifašistov je pred tedno nedeljo 28. februarja napadlo sedež beograjske "Železničarske zveze", kamor je bil bivši pravosodni minister Ljotić sklical svoje simpatizante, takozvane "zborše", na shod. Napadaleci so razbili vsa okna v pritličju, nakar so iz poslopja privreli "zborši" ter se je vnela praveca bitka, v kateri so se nasporniki obdelovali z kamenjem, s palicami in noži. Policija je energično intervenirala ter vzpostavila red. Mnogo oseb iz obeh taborov je bilo aretiranih, sedem težko mnogo pa lahko ranjenih.

V zvezi s tem poročilom je objavila buenosaireska "Prensa" od 1. t. m. posebno poročilo F. Jahna, z Dunaja, v katerem je rečeno, med drugim:

Spopadi ki so se dogodili v Beogradu med fašisti in antifašisti in v katerih je bilo mnogo ranjenih, so povzročili nove težkoče ministrskemu predsedniku Stojadinoviću baš sedaj, ko si na vso moč prizadeva, da bi dosegel spravo med Srbi in Hrvati.

Doslej se je fašizem smatral v Jugoslaviji kot zadeva brez posebne važnosti, ker je poljedelsko prebivalstvo zaradi tradicije in zaradi

gospodarskih razlogov nasprotno slehernemu ekstremizmu. Fašizem, čigar vodja je general Petar Živković, nima med ljudstvom skoro nobenih pristašev ter ima nekaj somišljenikov le v večjih mestih.

Prav tako, in v še povečani meri je z bolj ekstremnimi skupinami, kakršna je "Zbor", ki ima, posebno kar se plemenskih vprašanj tiče, zelo jasne nacijske tendence in katerega je ustanovil ter ga vodi bivši minister Ljotić.

Pred nedavnim je bilo mnogo hrupa zaradi Ljotića ker ga je demokratski tisk napadel, češ da dobiva denar za protižidovsko in ekstremistično organizacijo iz Nemčije in sicer potom društva za pospeševanje nemškega izvoza v Jugoslavijo, "Technische Union". To organizacijo vodi neki Danič, Ljotičev protežiranec, o katerem listi trde, da je prav za prav židovskega pokolenja ter da je njegovo pravo ime Diamantstein; za časa komunističnega režima na Madžarskem je bil baže eden od glavnih svetovalcev Bele Khuna. Splošno je razširjeno mnenje, da bodo ta razkritja usodna za Ljotičevo organizacijo ter da utegnejo tudi nepovoljno vplivati na odnose med Jugosla-

RAZNE VESTI

K Francu je poslal svojega zaupnika italijanski ministrski predsednik Mussolini; izbral je v ta namen bivšega slavnega tajnika fašistične stranke Farinaccija, ki bo obiskal najprej Malago, potem pa še druga mesta. Nič ni znano, kakšna je Farinaccijeva mislija, na vsak način pa je gotovo, da je v zvezi s vojsko na španskem, v katero se Nemci in Italijani vključujejo nasprotnim obljubam se zmerom vmešavajo. Pretekli dni je nemški zastopnik pri Francovi vladi izražal voditelju upornikov simpatije svoje vlade za revolucionarno stvar, v Rimu pa je agencija "Havas" izvedela, da pojde italijanskim četam pri Malagi poveljevat general Baistrocchi, bivši podtajnik ministrstva vojne.

Rusko poslanstvo v Madridu so poglali v zrak neznan atentatorji; v podzemlje so položili več bomb, ki so eksplodirale in poslople skoro popolnoma zrušile. Sumijo, da so to reč naredili anarhisti.

Truplo rasa Deste so razstavili v Addis Abebi, da bi ljudstvo videlo, da je veliki junak, ki se je do poslednjega boril proti tujim osvovovalcem, res mrtev. Ras Desta je še pred nedavnim strašil v neposredni bližini glavnega mesta Abesinije in ljudstvo je bilo prepričano, da bo Abesinijo očistil Italijanov. Nekateri domači izdajalci so ga zajeli ter ga predali Italijanom, ki so ga takoj ustrelili. Tlačitelji upajo, da bodo z razstavo Destinega trupa vzeli domačinom zadnje nade, da se še kdaj rešijo tujega gospodarja.

Miličniki so strahovito divjali in klali po Addis Abebi, da se maščujejo zaradi atentata na podkralja Graziani-ja. Vesti, ki jih prinašajo tuji listi o izvršenih grozovitostih, v Rimu nikakor ne zanikujejo, marveč samo izjavljajo, da ne bodo nikomur dajali pojasnil, "kako da se v kolonijah vzpostavlja red", ker da tega tudi druge ne delajo.

Španske vode so postale nevarne, ker plava v morju mnogo min, ki so jih vrgli pred pristanišča deloma revolucionarci, deloma pa vladna mornarica. Na takšno mino je v četrtek zavožil grški petrolejski parnik "Lonkia", nastala je eksplozija, ki je parnik tako poškodovala, da se je brž potopil in se je rešilo komaj par mož od posadke, ki je štela 24 oseb. Nesreča se je dogodila v bližini Rosasa.

Boji okrog Madrida trajajo še vedno in vladne čete uspešno odbijajo napade. Ljudska vojska se baže pripravlja na večjo ofenzivo, ker sedanja ni obrodila uspehov, čeprav so se morali revolucionarji na več krajih umakniti. Potrebo, da preide ljudska vojska v protinapad, so v Madridu izrazili tudi s tem, da so dosedanje parole vladnih pristašev "No pasarán" zamenjali z novim geslom "Siempre adelante!"

vijo in Nemčijo. Na zgoraj omenjenem zborovanju, radi katerega je prišlo do spopadov medljotičevci in antifašisti, je bivši minister imel pobijati navedbe listov, posebno "Politike", glede one nemške organizacije. V političnih krogih so prepričani da bo ministrski predsednik odredil preiskavo, ki naj dokaže, ali Nemci res s svojim denarjem podpirajo fašizem v Jugoslaviji; z istim namenom se bo baže sestavila posebna parlamentarna komisija.

Argentinske vesti

PO VOLITVAH V SANTA FE

Po dosedanjih računih so si zagotovili antipersonalisti v Santa Fe 153.015 glasov, radikali so jih dobili 75.460, napredni demokrati 20.627 in socialisti 1.533.

V četrtek se je v Bs. As. sestalo vodstvo radikalne stranke; razpravljalo je o volitvah v omenjeni pokrajini ter objavilo potem manifest, v katerem zatrjuje, da so volitve vršile v znamenju sleparij in nasilja ter z vso odločnostjo protestirajo proti temu, da se državljanom krati pravica, da na volitvah svobodno lahko izrečejo svoje zaupanje oni stranki, v katero imajo največ zaupanja. Vključ temu, da se volilna svoboda tako nesramno krati, je rečeno v manifestu vodstvo radikalne stranke vendarle poziva vse radikale, da se povsod udeležujejo volitev.

Pritožbe opozicije proti postopanju režimskih skupin in tudi oblasti, posebno policijskih, tekom volitev v Santa Fe so kar deževale na notranjega ministra. Menda pa se tudi radikali niso povsod obnašali kakor nedolžna jagnjeta. Radikalni prvak v Rosariu dr. Agustin Araya je s supino svojih pristašev vdrl na volišče šte. 22, ustrahoval volilno komisijo ter odnesel žaro neznano kam. Režimski listi se radi sklicujejo na ta incident, ko skušajo dokazovati, da ni bilo tako hudega nasilja s strani oblasti, in trdijo, da so pravzaprav radikali izzivali nered.

Dr. Araya in njegovi spremljevalci, ki so odnesli volilno žaro, pridejo pred sodišče.

San Javier je edini kraj v santafeški pokrajini, kjer so zmagali radikali. Izvoljeni poslanci pa so odložili svoje mandate in se bodo morale radi tega v kratkem vršiti v tistem okraju ponovne volitve.

PROMETNIH NESREČ JE VEDNO VEČ

Neurejenost prometa v glavnem mestu povzroča vsako leto več žrtv. Dočim je lani v prometnih nesrečah januarja in februarja izgubilo življenje 36 oseb ter jih je bilo 970 ranjenih, izkazuje letošnja statistika v prvih dveh mesecih že 46 mrtvih in 1015 ranjenih, t. j. 10 mrtvih in 45 ranjenih več kakor lani.

SOCIALISTI SE NE MOREJO SPORAZUMETI

Poročali smo že, da sta člana izvsnega odbora socialistične stranke senator Mario Bravo in dr. Sanchez Viamonte podala ostavko na svoji mesti. Izvršni odbor je ostavki najprej odklonil, ker sta pa navedena gospoda vztrajala pri svoji odločitvi, odboru pač ni preostajalo nič drugega, nego da je njuni demisiji sprejel. Izvršni odbor se je izpopolnil z Avgustom Arrieto in Joséjem Penno.

Izključili so iz socialistične stranke dr. Benita Marianettija, voditelja mendoških socialistov ter imenovali na njegovo mesto dr. Adolfa Diekmanna. Doslej so ni posrečilo najti nobenega načina za poravnavo spora in verjetno je, da se bo stranka razcepila na dva dela. Aprila meseca se bo vršil kongres, katerega je sklical "Odbor za edinstvo", izvršni odbor socialistične stranke pa je svoje pristaše sklical na izredni kongres, ki se bo vršil 23. maja.

PREMALO ŠOL

Ker se je letos vpisalo na državne osnovne šole preko 5.000 šolarjev več ko lani, se bo moral v mnogih buenosaireskih šolah tudi letos vršiti pouk v treh turnusih. Seveda ni to v najlepšem skladu s potrebami higiene, ker ni mogoče, v zimskem času, prostorov adostno prezračiti med enim in drugim turnusom in ker tudi snaga ne more biti najbolj vzorna. Oblasti so radi tega sklenile otvoriti letos najmanj dvajset novih šol.

POGAJANJA MED STAVBINSKIMI DELAVCI IN PODJETNIKI

Pisali smo že o tem, da se stavbinski podjetniki ne držijo določb pogodbe, ki so jo bili sklenili s delavstvom povodom zadnjega velikega štrajka, ter da radi tega med delavstvom vre. Državni delovni urad skuša posredovati, da bi se dosegel sporazum, pa je zato dal pobudo za sestanek med zastopniki delavstva in podjetnikov. Sestanek se je vršil v sredo in so podjetniki na čeloma pristali na zvišanje plač. Končna odločitev v tem vprašanju bo padla prihodnji teden.

FANTIČKA EUGENIJA PEREYRO IRAOLO SO NAŠLI MRTVEGA

Dvaletnega fantička Eugeniya Pereyro Iraolo so našli mrtvega na estanciji njegovih staršev kakšnih 15 kvaderh vstran od stanovanjskih poslopij. Trupelece je bilo golo, svojih 70 metrov daleč proč od njega pa je ležala oblekica. Mrtvega fantička je slučajno izsledil čakar Juan Bidart, katerega so bili dan prej vzeli na delo v estanciji, ker je bila policija aretirala vso služinčad in vse hlapec. Zjutraj je šel Bidart, v spremstvu dveh detektivov, na delo ter je v bližini neke žične ograje našel na trupelec, ki je bilo deloma pokrito z listjem.

Policija je sprva mislila, da so otroka odvedli ugrabitelji z namenom, da bi od družine izsilili odkupnino, in sum, da je ugrabiteljem izročil otroka je padel na 40-letnega "líniero" Joséja Ganceda ki so ga bili par dni prej sprejeli v službo na estanciji, kamor se je bil zašel lačen in razčepan. En dan potem, ko je bil deček izginil, je tudi Gancedo zapustil estancijo, ne da bi bil komu kaj rekel. Policija pa ga je našla in ga aretirala. Zanimali so ga izpraševati, ali kaj ve o otroku, "líniero" pa se je delal, kakor da je mutast: tekom 24 ur so komaj dve besedi spravili iz njega. Zdravniki ki so ga preiskovali, so izjavili da Gancedo ni abnormalen, marveč da se samo dela.

Ko so blati izvedele da je bilo na estanciji najdeno truplo pogrešnega dečka, so začele bolj pritiskati na Gancedo; izpraševali so ga podnevi in ponoči, tako da mu sploh niso dail prilike, da bi zatisnil oči. Obnemoglost ga je obvladala in živčno popolnoma potrt je začel govoriti. Dejal je, da je usodnega dne videl fantička, kako je stopical po pašniku, pa ga je tedaj pograbil želja, da bi Eugeniya s seboj peljal. Zgrabil ga je za roko ter se začel z njim oddaljevati od poslopij. Fantiček je nekaj časa zadovoljen hodil v njegovi družbi, potem pa je začel jokati in vpiti. Gancedo ga je tedaj vzel v naročje ter mu z roko zamašil usta, da bi jokanja ne bilo slišati. Čez nekaj časa je za-4.000 pesov.

pazil, da fantič ne brea več. S strahom je ugotovil, da je mrtev. Položil ga je na tla ter ga skušal spet oživiti, a brez uspeha. Dve uri se je s tem mučil, dokler je spoznal da ni več pomoči. Tedaj je trupelec nesel na njivo ga pokril z listjem in pristoj ter odšel spat. Naslednje jutro pa je zapustil estancijo.

To je izjavil Gancedo, kakor trdi policija. En dan po njegovi izpovedi se je na estanciji izvršila rekonstrukcija zločina. Gancedo je mirno kazal, kako je našel fantička in ga vodil s seboj, na poti pa se je iznenada ustavil ter dejal: "Dovolj je te komedije: jaz ne sodelujem več". In ga ni bilo nikakor mogoče pripraviti do tega, da bi svoj sklep izpremenil. Sodnik je izjavil, da rekonstrukcije ni treba nadaljevati in Gancedo so spet odvedli v Mar del Plato. Razumljivo je, da je čudno obnašanje obtoženčeve izzvalo vsakovrstne komentarje in to še bolj, ker policija ne dovoli, da bi novinarji govorili z Gancedo; zato ugibajo to in ono. Možno in verjetno pa je — čeprav bo morala sodna oblast še marsikatero točko pojasniti —, da se je res vse tako zgodilo, kakor je zgoraj povedano.

NEČLOVEŠKA MATI

Maria de Jacob v Concordiji je tako neusmiljeno pretepla s palico svojo triletno hčerke, da se je dekletce onesvestilo. Ker se je materi zdelo, da je dekletce umrlo, jo je pobrala ter vrgla v neko bližnje močvirje. Trupelec so našli v zdravniški so ugotovili, da je otrok šele v močvirju umrl. Nečloveško mater so zaprli.

IZ MASČEVANJA ZAČGAL

Na estanciji Alfonsa Ayerze, "La Hormiga", v Los Platanos pri Berazateguiju, je v nedeljo zjutraj začelo goreti v galpónu, v katerem se je nahajal dragocen avto, krasen arabski konj, razni stroji in precejšnja zaloga žita. Vse je ogenj uničil. Aretirali so delavca Estanislava Péreza, ki ga imajo na sumu, da je namenoma zapalil, ker se je hotel maščevati radi odpustitve iz službe.

DRZEN NAPAD NA POŠTNI KAMION

Člani roparske tolje "Faccia bruta" so prejšnji četrtek napadli v Rosariu poštni kamion ter odnesli 12.700 pesov in eno vrečo z vrednostnimi pismi. Nekatere izmed roparjev je že zgrabila roka pravice, a je v njihovih žepih našla doslej le

VELIK POŽAR V TEKSTILNI TOVARNI

V nedeljo zjutraj je izbruhnil v tovarni tkanin "Tesela" med ulicama Holmberg in Donado, višina 1938-45, velik požar, ki je popolnoma uničil 24 tkalnic in nekatere druge stroje ter mnogo blaga. Škoda čemijo na 115.000 pesov.

ŠE JIH NI IZUČILO

Natalio Girlando, star 50 let in stanujoč na ul. Moreno 2180, se je prejšnji teden seznanil v bližnji gostilni z ljudmi, ki so imeli namazan jezik in tako sladke besede, da so kmalu omamili Girlanda. Da bo sveže prijateljstvo primerno proslavljeno, so naredili izlet v Ciudadelo. Tam je eden izmed neznancev povedal Girlandu, da ima loterijski listek, ki je zadel "la grande", a da po denar še ni šel, ker se boji, da bi ga tolovaji napadli kar na ulici ter ga oskubili kakor se večkrat dogaja. In tako so Girlanda napeljevali na limanice, kjer se je revež tudi vjel. Sprejel je ponudbo, naj on kupi listek, in dal je zanj 7.000 pesov — denar, ki si ga je bil tekom dolgih let "garanja in šparanja" prištedil. Dobil je listek in se ves vesel napotil v administracijo državnih loterij, da dvigne tam 30.000 pesičkov. Tam so mu seveda povedali, da je listek na že znan način ponarejen in mu zanj denarja niso dali. Revež je šel na policijo in tam obrazložil, kako so ga navihani "prijatelji" nasamarili.

Človek bi res skoro ne verjel, da se še vedno dogajajo take vrste sleparije in da na tako bedast način nasede mož, ki je celih deset ali pa še več let pamet rabil, da si je od svojega bornega zaslužka sedem tisočakov prihranil; pa se le najdejo tudi takšni. Kadarkoli ti kdo ponuja dva pesa za enega, se mu lepo zahvali za prijaznost, a drži svoj peso in mu lepo privoščil, naj svoja dva sam uživa; če ti pa za sedem tisočakov ponuja trideset — pokliči policaja, da bo moža na varno spravil, kajti: če ni slepar, je pa narec, ki spada v umobolnico.

DEZERTER MED ROPARJI

Policiji se je posrečilo izslediti in prijeti roparje, ki so prejšnji teden napadli v Ciudadeli kolektivni avto šte. 19; tolovaji so trije in je med njimi vojaški begunec Benedicto Tolosa.

ŽALOSTNA VEST

Marija Pisk naročnica S. L. in članica SPD. I. je dobila od doma žalostno vest, da sta ji umrla oče in mati. Ni dolgo, ko se ji je smrtno ponesrečil brat.

Pevci in pevke SPD. I. ji tam potom izražajo najiskrenejše sožalje ter se jim pridružujemo tudi mi.

Dr. Enrique Daniel Danga Zobozdravnik

Sprejema vsak dan izven četrkov od 14 do 19 ure

PALPA 2584 — U. T. 73-1900 Buenos Aires

INSTTUTO - DENTAL POPULAR

2261 - Av. SAN MARTIN - 2261

Pregled brezplačno Sprejemanje od 9—11 ure in od 3—9 pop.

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.— Nov način in različne vrste stavljanja zob.

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

Res, da je

VELIKA NOČ PRED PRAGOM

— toda še zmerom imate čas spomniti se svojih dragih v domačem kraju ter jim s primerno denarno pošiljko omogočiti, da prežive te krasne pomladanske praznike v nekoliko večji zadovoljnosti.

POŠLJITE JIM POTOM NAŠIH ODDELKOV DENARNO DARILQ

katero bo po zračni pošti še vedno pravočasno prišlo v njih roke. Kakor vedno, tako boste tudi ob tej priliki pri nas najtočneje postreženi.

Reklamna cena

JAME.

Popolno pohištvo za jedilnico in spalnico \$ 225.—

Avda. SAN MARTIN 2780 U. T. 59-0504

(Na pol kvadre) Buenos Aires

Dr. ADOLFO HELMANN

Bivši zdravnik bolnišnice Alvear, po rodu Ukrajinec Sprejema od 16. do 18. v nučnih slučajih pa ob katerikoli uri Av. SAN MARTIN 6059 U. T. 50 — Devoto — 1523

ANA CHRPOVA

Slov. babica

dip. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621 U. T. 38 Mayo 8182

Vesti iz organizacij

TRETI OBČNI ZBOR 'TABORA'

Preteklo soboto 27. februarja je imelo društvo Tabor svoj tretji občni zbor. Predsednik Pahor je s primernim govorom pozdravil prisotne ter na kratko prikazal delovanje društva v pretekli poslovni dobi in njegova stremeljenja. Naglasil je, da je Tabor v minulem letu mnogo delal na to, da se ublažijo nevarnosti in škodljivi spori med posameznimi društvi. Uspehi so se pokazali v tesnejšem sodelovanju s Slovenskim prosvetnim društvom, s katerim je Tabor priredil skupen pik-nik ter dvojne skupnih družabnih zabav v obojestransko zadovoljnost. Društvo je sodelovalo na veliki meddruštveni prireditvi za slovenske in hrvatske žrtve fašizma v Julijski krajini in svojo dobro voljo za sporazumno sodelovanje z vsemi ostalimi organizacijami je izpričalo tudi v začetku preteklega šolskega leta, ko je povabilo zastopnike slovenskih buenosajrejših društev na razgovor glede organiziranja našega izseljenškega šolstva. Sestanek ni imel uspeha radi nerazumevanja nekaterih, ki mislijo, da se mora naša izseljeništvu politično opredeljevati.

Predsednik je izrazil željo, naj bi tudi novi odbor vzdrževal dobre stike vsaj z onimi organizacijami, s katerimi je to mogoče, ter je apeliral na člane, naj se v novem poslovnem letu še z večjo vnemo oprimejo dela za društvo in skupnost.

Tajnik Stepančič je prečital tajniško poročilo, ter v podrobnostih očitateljeval delovanje društva na kulturnem polju, kjer je želo lepe uspehe s prireditvami in z javnimi predavanji v zimski dobi. Govoril je v splošnem o prilikah v koloniji ter naglasil, da so se v mnogem izboljšale, odkar sta se obe slovenski glasila združili v en sam list. Prilike bi se še ugodneje razvijale, ko bi se gotova skupina rojakov politično preveč ne opredeljevala ter skušala vleči naše izseljence na takšno politično polje, kjer bi moglo priti v konflikt z oblastni dežele, v kateri živimo.

Iz blagajniškega in gospodarjevega poročila je razvidno, da znaša čista vrednost društvenega premoženja približno 2.000 pesov. Revizorji so pregledali vse račune ter jih našli v popolnem redu. Na njihov predlog je odbor dobil absolutno.

Sledila so poročila načelnikov oddelkov:

Šolski odsek je skušal lani temeljiteje rešiti vprašanje našega šolstva ter je v to svrhu povabil vsa društva na sodelovanje. Naletel pa je na ovire pri ljudeh, ki jim je politika glavna skrb. Svojo destruktivno delavnost skušajo ti ljudje nadaljevati tudi letos, ko so je začela akcija, da se vprašanje vzgajanja našega izseljenškega naraščaja pozitivno reši z ustanovitvijo ene šole, združene z otroškim vrteem, ter dveh tečajev v treh večjih slovenskih naselbinah v Buenos Airesu. Ljudi skušajo prepričevati, da je to "fašistična" akcija, če si kdo prizadeva, da bi se naši otroci tudi našega jezika naučili. Res je, da jim pametni ljudje ne bodo šli na limanice, vendar pa najdejo včasih omahljivce, na katere njihove besede vplivajo. Tabor je sicer vedno in na vse strani izpričeval svojo dobro voljo, prišel pa je sedaj čas, ko treba razmišljati, ali se izplača izgubljati čas z ljudmi ki niso za nobeno konstruktivno delo, marveč ki vedno in povsod samo podirajo.

Dramski odsek je v preteklem letu dosegel največji uspeh z uprizoritvijo "Scampola", dal pa je na oder še več drugih iger, kakor "Slugo dveh gospodov", "Cigane" itd.

Pevski odsek je nastopal skoro na vsaki prireditvi in bi mogel postati prav dober, ko bi se ojačil s par dobrimi prvimi tenorji. Godbeni odsek je pridobil nekatera mlade moči ter se zadovoljivo razvija.

Občni zbor je nato sklenil izpolniti člen 11. društvenih pravil z naslednjim dodatkom: "Predsednik, tajnik in blagajnik tvorijo ožji odbor, ki opravlja vse navadne društvene posle in poroča potem o svojem delu širšemu društvenemu odboru, ki ima seje vsako prvo soboto v mesecu". Sklenil je tudi, da se iz društvenega naslova izpusti pridevnik "izseljenško" ter se bo organizacija odslej imenovala "Društvo Tabor", v kasteljanščini: "Societad Yugoelava Tabor". Soglasno je bil tudi sprejet predlog odbora, da se mesečna članarina zviša od \$ 0.50 na \$ 1.—.

Po kratkem odmoru so se izvršile

POZOR

VINSKA TRGATEV na Avellanedi

se bo vršila
V slovenski restavraciji
v nedeljo dne 14. marca.

Za veliko udeležbo se priporoča

KAROL TERPLAN

Chacabuco 501 — Avellaneda

volitve novega odbora. Z dvigom rok so bili izvoljeni: Cvetko Keber kot predsednik; dr. Viktor Kjuder podpredsednik; Rudolf Leban tajnik; Oskar Cesar podtajnik; Nanut Rozina blagajničarka; Ivan Berčine podblagajnik; Ivah Pahor knjižničar; Hilarij Kenda gospodar; odborniki: Silvan Pečenko, Stanislava Baretto, Valerij Godina in Rafael Turk.

Revizorja sta Venceslav Nanut in Stefan Mavee, razsodišče pa tvorijo: Stane Baretto, Srečko Stepančič, Martin Keber in Alojz Podgornik.

PRIZNANJE

Na predajni seji, ki se je vršila 2. t. m., je novi Taborov odbor sklenil izreči javno zahvalo in priznanje prejšnjemu odboru, posebno pa bivšemu predsedniku Ivanu Pahorju za uspešno in požrtvovalno delovanje v letu 1936.

Odbor Tabora.

POZOR!

Poslji \$ 1.— in priloži 10 etv. v znamkah, pa ti pošljemo Koledar.

JAVNA ZAHVALA

Pred par dnevi je slovenski pesnik in pisatelj Pavel Golia poslal Slovenskemu prosvetnemu društvu I. okusno vezano zbirko svojih pesmi, iz katerih spoznamo pravo proletarsko dušo našega pesnika.

V knjigo je lastnorčno napisal sledeče vrstice:

"Biblioteki Slovenskega prosvetnega društva I. v Buenos Airesu in vsem njenim članom in članicam v lepem prijateljstvu in popolnem spoštovanju vdan Pavel Golia. V Ljubljani januarja 1937."

Pesnik Pavel Golia je bil dne 6. septembra lanskega leta osebno v našem društvu, in je ostal vsem članom in članicam v lepem spominu. Društvo mu bo poslalo v kratkem posebno pismo s podpisimi vseh članov in članic.

Odbor SPD. I.

Krojačnica

MOZETIČ

Nudi cenj. rojakom veliko izbero vsakovrstnega blaga za poletne obleke, kakor tudi perila in vseh drugih moških potrebščin.

SLAMNIKI

so na prodaj po cenah kakor jih ne dobite nikjer.

Prepričajte se!

Sebastijan Mozetič

BUENOS AIRES
5019 - OSORIO - 5025
(PATERNAL)

LEP DAR

Naša rojakinja Angela Brumat je darovala pretekli teden knjižnici SPD. I. 28 knjig. To je največji dar v zadnjem letu. Požrtvovalni rojakinji izrekamo tem potom najlepšo zahvalo.

Knjižničar Franc Kovač

NAPOVEDANA VINSKA TRGATEV

ki se je imela vršiti v Slovenskem prosvetnem društvu, se je vsled slabega vremena prenesla na nedeljo den 14. marca. To vzemite na znanje vsi, ki ste nas telefonično vpraševali, in tisti, ki ste se vključ v slabemu vremenu hoteli odzvati vabilu.

Vključ slabemu vremenu je preteklo nedeljo prišlo na trgatve veliko število ljudi, ki so pokupili vse grozdje in sadje, pojedli vse klobase ter so bili vključ kislemu vremenu izvanredno dobre volje. S plesom na prostem pa radi dežja ni bilo nič. Zato vabimo vse rojake in rojakinje na drugo trgatve v nedeljo dne 14. marca popoldne.

SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO

Vsi člani in članice SPD. I. na občni zbor, ki se bo vršil jutri ob 5. uri pop. — Odbor.

TRGATEV V TABORU

V soboto 13. marca zvečer priredi društvo Tabor običajno domačo zabavo s trgatvijo, z briči, špek-kamro, sodiščem itd. Pričakujemo, da se trgatve ne bodo udeležili samo člani in članice marveč da bodo privedli s seboj tudi svoje prijatelje in znance. Vsak naš lovek je dobrodošel. Zabava se bo začela ob 8. in pol. — ODBOR.

ZAVOD LIPA

Zavod Lipa v Villi Madero sprejema v popolno oskrbo otroke od 4. do 14. leta. Zavod vodi rojak Benedikt Gomišček že več let. Slovenski starši, ki so radi službe ali drugih razlogov primorani odati otroke tekom leta v tujo oskrbo, naj se obrnejo na "Lipo", kjer se bodo otroci učili tudi našega jezika. Vsa pojasnila daje zavod sam. Naslov: umrl 6. jan. t. l. od pljučne tuberkulamparo fraternal de menores "Lil-leze. Živel je v Buenos Airesu, Lopa", Villa Madero, FCCGBA.

NA KRATEK IZLET

na kampo sta pred tremi tedni šli in se sedaj vrnili Jelka in Pavla Špacapan, članici SPD. I. Pravita, da je bilo na deželi zelo lepo.

S province Córdoba pa je prišla na izlet v Bs. Aires Julka Konič z dvema sinčkoma. Ta teden se je vrnila nazaj k svojemu možu, ki vodi na deželi lastno mehaniško obrt.

VESEL DOGODEK V DRUŽINI

Družini Modere v Berissu se je rodil čvrst sinček, ki so mu dali ime Albert Raul. Mati in sinček sta pri najboljšem zdravju. Čestitamo!

OBJAVE KR. POSLANSTVA

Kr. poslaništvo (Chareas 1705, Buenos Aires) poizveduje po izseljencih, katerih imena so spodaj navedena. Kdor bi o njih kaj vedel, naj sporoči podatke na zgoraj navedeni naslov, če pa sami čitajo te vrstice, naj se takoj javijo.

Ive Skokandić, iz Žrnova, srez Korčula.

Filip Rak pok. Josipa, doma iz Raba.

Ivan Vidas pok. Bara, doma iz Raba.

Mate Hranjec, rojen l. 1901 v Veliki Pisanici, srez Belovar; svoj čas je živel v Berissu in o njem bi moral kaj vedeti izseljenec Josip Jurmić, katerega naslov je tudi neznan. Ivan Stipov iz Preka.

Izseljenci se naprošajo, da sporoče poslaništvu podatke, ki so jim znani o spodaj navedenih umrlih izseljencih (od kod so doma, ali imajo sorodnike in kje, ali so zapustili kakšno imetje itd.)

Olga Pečov roj. Radović, hči Jurija in Karoline roj. Yakonić, stara 32 let, preminula 3. apr. 1936 v Buenos Airesu.

Šimun Marinović, sin Nikole in Kate roj. Radanović, 57 let star, umrl v Buenos Airesu 7. apr. 1936.

Josip Gašparović je baje v Córdoba izvršil samomor; njegov zadnji naslov je bil: Correo La Cumbre, FCCNA, prov. Córdoba.

Adam Bazukiević, sin Micislava in Rozalije, star 24 let, delavec, je umrl 6. jan. t. l. od pljučne tuberkulamparo fraternal de menores "Lil-leze. Živel je v Buenos Airesu, Lopa", Villa Madero, FCCGBA.

ZA VELIKO NOČ

ne pošiljajte samo voščila

ampak tudi

DENARNO NAKAZILO

potom

SLOVENSKEGA ODDELKA

BANCO HOLANDÉS UNIDO

Sucursal Buenos Aires

CANGALLO No. 360

katere bo omogočilo Vašim dragim resnično

VELIKO NOČ

IZVANREDNO DOBRO POGOJI ZA TE PRAZNIKE

RESTAVRANT — PARILLA

IN PIVO ZA DRUŽINE (FAMILIAR)

FIORDELLI

Pripravno za bankete — Poseben pokrit prostor na dvorišču.

Odprto čez dan in ponoči

Av. San Martin 2688 — U. T. 59-1656

MODERNO ZDRAVILIŠČE V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da Vam zdravje ni v redu. Našli boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejše zdravniške naprave. Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIĆ sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmernih cenah. ... Izvršujemo tudi operacije ... Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko.

TALCAHUANO 1060 Buenos Aires
Ordinira vsak dan od 5. do 8. ure

Slovenci doma in po svetu

OBUPEN POLOŽAJ NAŠEGA KMETA NA PRIMORSKEM

Postojna, januarja. — Obmejno časopisje dan za dnem prinaša cele stolpece o velikih kaznih izrečenih nad tihotapei. Tako se je pojavilo to vprašanje za obmejne kraje, ki žive v zelo velikem pomanjkanju, kot veliko zlo v vseh ozirih. Sicer je res, da se je tihotapstvo ob meji od nedaj vršilo povsod in da tega ni mogoče popolnoma nikjer zatreti, toda pomem, ki ga ima v tem slučaju je treba razlagati popolnoma drugače. Tihotapstvo je zajelo skoro vse sloje ob meji, ter postalo za večino ljudi nov vir zaslužka. Skoro nemogoče si je predstavljati, da bi človek ob meji iskal rešitve iz obupnega gospodarskega položaja na drug način kakor s tihotapstvom. Vse posledice v moralnem, v socialnem in vzgojnem oziru, ki izvirajo iz tega se danes še ne dajo popisati. Omenimo le lahko, da se pečajo s tem tihotapstvom ne le starejši, ampak da se poslužujejo tudi mladoletnikov in celo otrok za tako neravne posle. Na drugi strani pa oblasti zatirajo to pojav popolnoma napačno s tem, da ljudi kaznujejo z denarnimi kazni, ki gredo v tisoče lir ter jih s tem neposredno silijo da se zopet vržejo v tihotapstvo če hočejo plačati denarne globe. Zlasti so prizadeti kraji okoli Idrije, kjer vjamejo največ tihotapeev, pa bodisi italijanskih ali jugoslovanskih državljanov. Zlasti mnogo žensk iz obmejnih krajev se peča s tihotapstvom in je med aretiranci relativno največ žensk ter starejših moških, ki ne morejo opravljati kakih težjih gospodarskih del, ter so tudi oblastem manj sumljivi. Problem tihotapstva je za naše ljudstvo izredno težak in treba bo iskati rešitve iz njega, ki mu je pa fašizem ne more dati. Potrebne so temeljite spremembe v gospodarskem, političnem in socialnem pogledu. Vsega tega pa od fašizma nismo in nikdar ne bomo pričakali. Saj je dosedaj delal le na to, da nas s svojo imperijalistično politiko popolnoma uniči, nam je odvzel lepa polja in gozdove za utrdbе, nas obdavi do skrajnosti, ter nam onemogočil spletn vsako gospodarsko gibanje.

KROJAČNICA LEOPOLD UŠAJ

Sedaj v novih prostorih, zraven prejšnje krojačnice, kjer boste zmerom in v vsakem oziru najbolje postreženi.

GARMENDIA 4947 — Bs. Aires Paternal

STRAŠNO DEJANJE UMOLNEGA MOŽA

V Kostajnici pri Doboju se je dogodil krvav dogodek kakršnega v teh krajih, še ni nikdar zabeležila kriminalna kronika. Železniški delavec Vaso Korčič je ubil svojega sina, svojega soseda in dvoje njegovih otrok, potem zažgal svojo hišo in se ustrelil. Vaso se je med svetovno vojno boril na raznih frontah, vojno trpljenje je močno zrahljalo njegove živce, a bil je miren, marljiv človek ter je zaradi tega užival velik ugled v vsem okolišju. Uredil si je tudi lepo domačijo, a vse njegovo delo je bilo v nevarnosti propasti zaradi zapravljivosti njegovega nastarejšega sina Sime. V zadnjem času je ta sin na vso moč pijančeval in očetu celo kradel živila. Že nekaj dni je bil oče silno potr in ko je sin spet zagrešil neko lopovščino, je oče izgubil razum. Ponoči je vzel puško in se podal v izbo, v kateri je mislil, da spi njegov sin. Sin pa je spet nekje popil, a na njegovem ležišču je ležal njegov mlajši brat katerega je oče v temi ustrelil. Potem se je Vaso Kodrič podal k sosedu Marku Filipoviću, katerega je dolžil, da daje potuho njegovemu sinu in da kupuje od njega doma ukradeno blago. Ustrelil je soseda in njegova dva otroka. Ko se je vrnil, je zavlekel velik kup slame v večjo svojo novo hišo in ga zažgal, sam pa je s puško v roki sedel pred svojo staro hišo in odganjal sosedo, ki so prihiteli gasiti. Ko je nova hiša zgorela, se je ustrelil na pragu svoje stare domačije.

ZAVOD ZA POSPEŠEVANJE ZUNANJE TRGOVINE

Na zadnji seji Gospodarsko-finančnega odbora ministrov je bila sprejeta uredba o reorganizaciji Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. Zavodov delokrog se razširi ter postane zavod tehnični organ ministra trgovine in industrije za izvedbo ukrepov, avtonomnih in pogodbenih, s katerimi se regulira naša zunanja trgovina. Izvajanje trgovskih poslov za račun države pride v pristojnost zavoda, ker bo to še nadalje vršil Prizad. Odsekovi ima Zavod po poročilu Jugoslovanskega kurirja 8: upravni, računski, poročevalski, za kompenzacijske za živino in proizvode, za sadje in povrtnino, za industrijske rastline in za gozdne proizvode. Zavod bo lahko tudi v inozemstvo delegiral svoje uradnike. Vse ustanove ki so doslej kontrolirale nekatere panoge našega izvoza, se osredotočijo pri Zavodu.

INDUSTRIJALIZACIJA JUGOSLAVIJE V OČEH ITALIJANSKEGA LISTA

Rimska "Tribuna" je objavila daljše poročilo z Dunaja o akciji, ki jo Jugoslavija vodi že 15 let za industrijalizacijo Jugoslavije. Takoj po vojni se je skušala v Jugoslaviji ustvariti močna industrija, zlasti tekstilna industrija ter so bili v zadnjih letih doseženi lepi rezultati. Zlasti na Hrvaškem in v Sloveniji so industrijska podjetja razvila živahno delavnost. Poprej je Jugoslavija uvažala skoraj 80 olo svojih potrebščin iz inozemstva. V zadnjem času pa se opaža močan uvoz raznih strojev in drugega materiala za gradnjo tovarn. Ker je država bogata na raznih rudah, kakor železu, bakru, antimonu in boksitu, je v izkoriščanju teh rudnikov napravljen znaten korak naprej. Zlasti rudnik v Boru je zelo moderno urejen. Urejene pa so tudi nove tovarne v Zenici, Ljubli in Varesu. Za industrijalizacijo Bosne je določen znesek 300 milijonov Din. Razen tega so organizirane tudi družbe za izdelavo aluminija. Ker je bila letošnja žetev v Jugoslaviji zelo ugodna in bo vrgla okoli tri milijarde dinarjev, bo Jugoslavija razpolagala z zadostnimi devizami ter bo lahko sklenila nove trgovinske sporazume, kar ji bo vsekakor omogočilo, da poveča kredite za industrijalizacijo Bosne.

KAKO UMIRAJO SLOVENSKI IZSELJENCI

Ameriški slovenski listi prinašajo po novem letu podatke smrtnih slučajev slovenskih izseljencev za leto 1936. V Združenih državah in Kanadi je umrlo 832 Slovencev: od teh so jih pobili avtomobili 46, 34 rojakov je bilo ubitih pri delu v tovarnah ali v rovu, 7 je bilo umorjenih, 52 jih je umrlo na druge načine nasilne smrti, ki so nesreče, smrt pod vlakom itd 27 je bilo samomorov in še in še, vsega skupaj je bilo 221 nasilnih smrti, torej dobra četrtina vseh smrti. To za Ameriko, deželo tehnike in silnega prometa, ni nič nenavadnega, saj ob koncu leta ko delajo obračune, naštejejo na stotine avtomobilskih smrtnih nesreč. Poročenih je bilo vsega 150 parov. V Argentini in Južni Ameriki je umrlo 11 Slovencev. Navedene številke morejo biti tudi večje, saj je podatke v tujini včasih težko zbrati. Zanimivo bi bilo dobiti podatke, koliko slovenskih otrok se rodi v tujini, saj bodočnost Slovencev ne bo mogla mimo njih.

ZAPLEMBE OGROMNIH MNOŽIN SUHIH SLIV V OKOLICI CERKNEGA

Sv. Lucija januarja. — Naši kmetje preživljajo težke čase. V tej splošni krizi si pomagajo kakor vedo in znajo, da preživljajo sebe in svoje družine. Domača zemlja jim ne da toliko, da bi se prehranili četudi delajo trdo in obdelujejo vsak rodoviten košček zemlje. Veliki davki in druge dajatve jih tako obremenjujejo, da jih silijo za zaslužkom. Zaslužek je danes zanje zelo redek in če je, je majhen, zato se bavijo s tihotapstvom iz Jugoslavije. Na drugi strani pa jih draginja živil in vsakdanjih potrebščin sili v to da si jih nabavljajo na jugoslovanski strani. Obenem tudi tihotapijo z živili, kar je sicer zvezano z velikim rizikom, mnogokrat pa tudi življenje tihotapea postavljenost na kocko. Letošnjo jesen so nabavljali v Jugoslaviji, deloma z vednostjo obmejnih stražnikov, deloma za hrbotom teh, suhe slive, jih prodajali ali pa hranili doma in počasi pošiljali naprej v notranjost. Tihotapstvo s slivami je zavzelo ba je zelo velik obseg. Nekega dne so po nalogu oblasti ustavili in pregledali vse tovrstne vozove na cesti iz Cerknega proti Sv. Luciji. Zaprli so ogromne množine suhih sliv, ki so bile ali pretihotapljene čez mejo ali nabavljene predpisnim potom, ter jih odvzeli lastnikom. Vsa posredovanja, prošnje in dokazovanja so bila zaman. Zdi se, da je bil ta ukrep izdan na neko ovadbo. — Naši kmetje so pri tem utrpeli veliko škodo, zlasti nekateri, ki so vložili v blago ves svoj težko prislužen in prihranjen denar.

SLOVENSKIM FANTOM JEMLJEJO IZKAZNICE FAŠISTIČNIH ORGANIZACIJ

Gorica, januarja. — Fašistično tajništvo je odvzelo legitimacije fašistične stranke sledečim našim mladencem v Gorški pokrajini: Arčonu Viktorju iz Gorice, "ker ne poseduje lastnosti ki sestavljajo tradicionalen fašistični duh". Starcu Avgustu iz Štanjela, "ker je sovražen režimu in Italiji", Jugu Vergiliju iz Gorice, "ker je aroganten, prepotenten in brez discipline", Merviču Oskarju, "ker ni plačal članarine, čeprav bi jo lahko ter se je poleg tega slabo opravičil", Mozetiču Viktorju "ker ni plačal članarine" Gaetu Edvardu iz Vipave, "ker ni razumel nalog državljanja, zlasti ne fašista", Modrijanu Mateju iz Komna iz istih razlogov itd. Prepričani smo, da tem mladencem ne bo

KOROŠKE NOVICE

V starosti 72 let je umrl po kratki bolezni, zadet od kapi, borljanski župnik g. Jozef Kukačka. Pokojni župnik je bil češki rojak, a je vse svoje življenje posvetil poklicnemu in narodnemu delu med slovenskim življenjem na Koroškem. Doprinesel je bogoslovne studije v Celovcu leta 1898 in od takrat je služboval kot kaplan in župnik v Koprivnici, v Kazazah, Ukvah, od kod se je zatekel v vojni vihr na Subo, potem v Šmarjeti v Rožu od leta 1921 do 1934 pa v Grebinkskem Kloštru. Povsod, kjer je služboval, je bil zelo priljubljen pri ljudstvu in velike zasluge si je pridobil tudi pri raznih gospodarskih organizacijah. Bil je tudi velik dobrotnik mladine in dijakov. — Klopinsko jezero letos zgodaj zamrznilo. Hoteli in gostilničarji ob jezeru so si lahko pripravili veliko suhega in lepega ledu za svoje ledenice. Številni izletniki iz Celovca, Velikoveca in okolice se poslužujejo lepih drsališč na jezeru. Inženjerji in geometri so že napravili načrte, da bodo še letos, tako vsaj upajo posušili škocijansko, klopinsko in selsko blato pri malem jezeru in pod vasjo.

JUGOSLOVANSKI PAVILJON NA PARIŠKI RAZSTAVI

Na veliki mednarodni razstavi, ki se bo otvorila 1. maja t.l. v Parizu, bo zavzemal vidno mesto jugoslovanski paviljon, čigar temeljni kamen so položili 20. januarja. Jugoslavija je dobila eno izmed najlepših mest za svoj paviljon. Neposredno za monumentalnim vhodom Trocadera bodo čez tri in pol meseca Parižani in nešteti tujeji mogli videti lepi paviljon Jugoslavije, kjer bodo razstavljena kulturna in gospodarska prizadevanja kraljevine. Načrt za paviljon je izdelal arhitekt Sajsi in bo paviljon zavzemal več tisoč kvadratnih metrov površine. Glavna dvorana bo dolga 26 m, široka 10 m in visoka 11 m. Znaten prostor je določen tudi ostalim manjšim dvoranam. Dela se imajo takoj začeti in smemo pričakovati da bo paviljon po zaslugi glavnega komisarja dr. Adolfa Čuvaja in njegovega pomočnika Rista Santiča, o pravem času gotov.

mного žal za to, ker so zgubili izkaznice vsled prestopkov ki so jim naprtni.

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni.

Dra. A. IZAGUIRRE-a. Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni ženske se sprejemajo v posebnih prostorih s posebnim vhodom in postrežene po gospej Dr. Matildi Krasting, katere se je diplomirala v Rusiji, v Parizu in Buenos Airesu. — Imamo zdravnike specialiste za vse vrste bolezni. — Žarki X, laboratorij, Električno zdravljenje.

Za bolnike iz notranjosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pismenim potom, za mali honorar.

Zdravniški pregled za vsako vrstne bolezni \$ 3.— Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.

V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI SUIPACHA 28

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovino vsakemu potniku brezplačno.

Podružnica v Montevideu:

Calle Misiones 1327

CA. CENTRAL EUROPEA
469 SAN MARTIN 469

SMRT ZASLUŽNEGA RODO- LJUBA

Na Trstu, v svojem rojstnem kraju, je umrl v starosti 75 let bivši odvetnik in publicist dr. Rade Linić. Pokojni dr. Linić je bil zvest in uspešen sodelavec pokojnega Frana Šupila in drugih voditeljev našega primorskega življa. Ko je dovršil pravne studije na Dunaju, je imel že dekret za namestitev pri nekem sodišču v Bosni a njegov brat Josip, ki je tudi že umrl, je bil tako odločen nasprotnik Avstrije, da je s skromnimi sredstvi svoje trgovine omogočil bratu neodvisno življenje. Dr. Linić je po posredovanju svojega brata prišel v pisarno reškega odvetnika Erasma Barčiča, ki je užival v primorskih krajih velik ugled in je bil tudi poslanec v hrvatskem deželnem zboru. Barčičeva pisarna je bila središče vsega javnega in političnega življenja, v katerem se je tudi dr. Linić kmalu odlično uveljavil. V Barčičevi pisarni so imeli primorski rodoljubi tajne sestanke s tedajnim srbskim ministrom Jovanom Ristićem. Že mlad se je pričel dr. Linić tudi pisateljsko udejstvovati. Posebno važno je bilo njegovo sodelovanje pri "Hrvatski Njivi", "Svobodi" in "Novem listu" na Reki. Ko je moral po prevratu Reko zapustiti, se je dr. Linić naselil kot odvetnik v Delnicah. Ko je odvetniško pisarno leta 1928 prevzel njegov sin se je dr. Rade Linić podal v svoj rojstni kraj kjer si je

NOVA HIDROELEKTRIČNA CENTRALA OB SREDNJI SOČI

Trst jan. — V Julijski Krajini so bile doslej samo manjše električne centrale, in sicer toliko kalorične kakor hidroelektrične. V glavnem pa so dobavljale in dobavljajo še vedno Julijski Krajini električno energijo velike centrale ob hudourniku Celina in ob reki Piavi. Sedaj pa je Jadranska električna družba (Societa Adriatica di Electricita S. A. D. E.) dobila dovoljenje, da zgradi prvo veliko hidroelektrično centralo ob srednjem toku Soče. Ta centrala bo le prva izmed več central, ki so projektirane ob Soči med Kobaridom in Gorico.

Za novo centralo bodo zaježili Sočo pri Selu južno od Sv. Lucije, centrala sama pa bo stala v Doblarju. Višinska razlika bo znašala okoli 50 metrov. Ob jezu se bo stvorilo jezero, dolgo kakih 8 km, ki bo držalo prilično 9 milijon. kubičnih metrov vode. Od tega umetnega jezera se bo odtekala voda po podzemskem predoru, dolgem 4 km, do centrale v Doblarju. Računa se s tem, da bo lahko odtekalo po cevi do 90 kubičnih metrov na sekundo. Turbine ki bodo izkoriščale vodni padec, in generatorji bodo pod zemljo. Instalira-

li bodo tri turbogeneratorje z efektom 50 tisoč konjskih sil. Transformatorska kabina bo na prostem. V njej se bo prvotna napetost 8 tisoč voltov povišala na 130 tisoč voltov. Nova centrala se bo združila s prej imenovanimi centralami ob Cellini in Piavi ter po dobavljala tok predvsem za elektrifikacijo železnice.

S pripravljanim delom so že pričeli v juliju 1936. Sedaj se vršijo pogajanja s posestniki zemljišč ob Soči od Sela do Doblarja. Računa se s tem, da bo del trajalo tri leta in da bodo zaposlili do 4000 delavcev. Stroški so preračunjeni na 45 milijonov lir.

ŠTEVILNE ARETACIJE RADI TIHOTAPSTVA

Postojna, januarja. — Pri Godoviču so bili aretirani ker so prekorajili mejo radi tihotapstva: Ana Čuk, Marija Čuk, Marija Habe in Ana Habe, Antonija Leskovec in Antonija Mikluš Ivana Nagode in Ivana Rupnik Josipina Šuligoj, Alojzij Kolarič, star 64 let in Franc Drol, star 38 let pa sta bila aretirana na cesti Grahovo. Alojzij Krušol iz Hotedersice je bil prijet pri Grižah ter je jugoslovanski državljan.

ZARADI ČITANJA SLOVENSKIH ČASOPISOV POZVAN NA ODGOVOR

Gorica, jan. — Iz Šempasa poročajo, da je bil pred kratkim Batič Franc, doma iz Šempasa pozvan od oblasti da se zagovarja zaradi čitanja slovenskih časopisov. Batič je bil lansko leto konfiniran, a je po zadnji amnestiji prišel domov. Od kar je doma je stalno izpostavljen nadzorstvu znanega fašističnega zapornika in svojega nekdanjega sošolca v Tolminu Peliconu, doma tu-

di iz Šempasa. Pelicon je znan zaradi svoje naklonjenosti italijanskim oblastem, in je že od vsega začetka v njihovi službi. On je kriv tudi Batičeve konfinacije, poleg tega pa še brezštevila drugih podlih dejanj. Zato se ga vsi domačini in okoličani izogibljejo in sovražijo zlasti odkar se je raznesla vest, da je pri oblasteh padel v nemilost. Da bi si pridobil prejšnje zaupanje in naklonjenost Italijanov še bolj vneto stika za možnostmi ovadb in zasleduje zlasti one ljudi, ki ve da so zapisani pri oblasteh v črno knjigo.

RESTAURANT "KRONA"

337 - Calle TUCUMAN - 337

BUENOS AIRES

Največji slovenski restaurant v centru. — Krasni prostori. — Zelo pripravno za svatbe ali bankete. Cene zmernе. — Prenočišča samo 70 cts. — Vsak večer svira prvovrstna godba.

Se priporočata lastnika:

TEMLIN & GOMBOC.

POZOR

POZOR

Naznanjam, da sem otvoril v svojih lastnih prostorih

ČREVJARNICO "EMILIO"

kjer imam v zalogi veliko izbero črevljev za dečke in deklice. Izdelujem nove ter sprejemam tudi v popravilo.

Tobakarno — Prodajo igrač — Šolskih potrebščin

Lastnik EMIL ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL, Bs. Aires

CERVEZA FRESCA
QUILMES
EN BOTELLAS DE LITRO

"Slovenski list"

v vsako izseljensko hišo

Franjo Huspaur

FACUNDO QUIROGA 1441

Na Dock Sudu

SLOVENSKA LEKARNA

Vam nudi najboljša zdravila po nizki ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Železno vino po tri pese steklenico. Pošljamo tudi v notranjost republike. Priporočila se

FAVSTA

XIV.

Sikst V.

"Gospod vojvoda Guiski vas je spomnil tega, da sem v svoji rani mladosti pasel svinje," je nadaljeval papež. "In to je res. Lastnik, ki sem mu služil, me je imel za tako slaboumnega in tako nerabnega za gospodarske posle, da mi ni zaupal niti svojih krav. Poveril mi je prašiče, da sem jih gonil na pašo; pri tem, hčerka moja, sem se naučil vladati ljudem..."

Kakor da ga je samega prevzela trpkost teh besed, je Sikst V. za trenutek pobesil glavo na prsi.

"Ko sem postal svečenik", je nadaljeval kakor sam pri sebi, "in škof in kardinal... čim više sem se vzpenjal, tem bolj sem bil uverjen, da so ljudje prasci, ki jih je treba voditi s šibo. Ko je Gregor XIII. umrl in smo mu volili naslednika, mi je zdajci prišlo na um, da si je eden izmed prascov, ki sem jih pasel dečak, podjarmil vse ostale. Ta edini ni bil niti najbolj močan niti najbolj nasilen. Narobe, skrival se je in se blinil šibkega; toda ko so se ostali prerivali, je on vselej zavzel najboljšo mesto; in če so ga hoteli pregnati, jim je tako strahno pokazal čekane, da se nobeden ni upal v njegovo bližino. Tako sem postal papež, hčerka moja!"

Tiho se je zasmejal, kakor bi se radoval teh zlobnih spominov.

"Veste li, kako so me imenovali kardinali v konklavu?... Imenovali so me "osla"... Da, hčerka. Baš zato so me izvolili... in pa zato, ker so mislili, da bom kmalu umrl; tako sključen sem bil, tako žalostno upognjen k tlom... Predstavite si njihovo prepredenost, ko sem bil izvoljen in sem brez skrbi vzravnal hrbet! To vam je bila

zabava! Edini Kajetan me je razumel. 'Tako mi krvi Kriščeve', je dejal, 'zdam se, zakaj je Osel neprestano gledal v tla: iskal je ključev svetega Petra!' Zato imam Kajetana rad. Mož je. Vaš Guise pa je baraba gospa. Vaš Guise je prasec!"

Sikst V. se je naslonil nazaj in srdito ponovil:

"Prasec je!..."

Govoril je brez jeze in brez žalosti, morda celo brez zaničevanja. Ugotavljal je — kaj bi drugega?

"Kardinali!" je povzel po kratkem premolku. "To vam je čreda! Veste li, zakaj me sovražijo? Zato, ker sem jih hotel opomniti nauka Kristnovega in sem povedal svečenikom, da je bil Peter siromak. Slab papež sem, zato, ker nočem, da bi Kristovi namestniki živeli kakor prasci..."

Pri tej besedi mu je zažarela v očeh zlobna iskra.

"Prasec potrebujejo čarovnice Kрке", je dejal. "Izbrali so si jo, kako-pak! Bedaki mislijo, da ne vem ničesar! V kapljih vode bi me utopili in vendar se nihče izmed njih ni upal sprejeti naloge, da napove Sikstu V. boji! Priiti je morala ženska in borba se je morala začeti v temi..."

S srditim, pretečim veličanstvom je dvignil prst in dodal:

"Ne bojim se ničesar, zakaj Bog je z menoj!..."

Tako govorec je vstal, ne da bi zastokal in ne da bi se oprl na palico. Ravan kakor sveča je sklenil roke na hrbtu in jel s trdimi koraki hoditi po sobi. Katarina ga je gledala z dozdevnim spotošvanjem; toda na njenih ustnicah je igral droban, nejevoljen smehljaj.

"Eden najljatačjih vzrokov sovraštva, ki me obdaja," se je spet oglašil papež, "je to; da sem nizkega rodu: da sem izšel iz bednih stotisočev, ki jih je

Jesus ljubil. Svet mrzi siromake in obožuje bogatine. Še dolgo bo tako; zaman se je Krist rodil v hlevu, hčerka moja!... Očitajo mi, da sem bil kmečki hlapec... Kakor da je Bog zna koliko razlike med svinjskim pastirjem in med pastirjem ljudi!..."

Sikst je udaril v tih, zlokoben smeh. Katarina se je nehotno zdržnila. A baš tedaj se je papež obrnil k njej:

"Vaš sin Henrik, gospa, je žalosten vladar. Ko je Guise prišel v Louvre, izzival ga iz oči v oči, bi se bil moral kralj iznebiti človeka, o katerem je vedel, da mu pripravlja pogubo. Moral bi bil..."

Premolknil je... Katarina se je sklanjala proti njemu in stregla na besedo, ki bi pomenila Sikstov pristanek na umor vojvode Guiskega. Papež ni rekel take besede, a stara kraljica ga je razumela!...

"Guise," je povzel papež, "me je prosil denarja, da bi iztrebil v Franciji krivolovno vero. Ta denar sem mu prinesel gospa. Kajetan vam pove, da se bliža Parizu trideset mežgov, obtovorjenih z zlatom."

Katarina se je ustrašila.

"Hvala vam", je nadaljeval Sikst, "da ste mi odkrili Guise, kakršnega nisem poznal. Milijoni, ki jih prinašam, se vrnejo v Rim."

Kraljica je odlegla.

"Resnica je", je povzel starec, "da sem se bal Henrika Béarnskega. Bal sem se, da ne bi v osebi tega človeka krivolovstvo zasledilo francoskega prestola. Videl sem, da je vaš sin preveč vdan razvratu in se ne more postaviti hugenotu po robu. Izguba Francije za katoliško Cerkev bi bila taka nesreča, gospa, da jo mora papež za vsako ceno preprečiti. Vzlic svoji naklonjenosti do vas sem tedaj moral pustiti Henrika III. na cedilu. Ko sem storil to, verjemite, da sem plakal nad žalostjo,

ki vam jo prizadelem. Nagnil sem se k Guisu, ki se mi je zdel s svojo Ligo po Bogu poslani branitelj Cerkve. Danes ste mi dokazali, da sem se ukanil... Kaj naj zdaj storim?... Vaš sin je prešibak... Kdo je rešitelj, ki nas otme krivoverstva?..."

Pri teh besedah se je Katarina počasi vzravnila.

"Jaz!" je odgovorila. "Me, adsum! Evo me... Kar mi je doslej jemalo pogum in moč, je bila samo misel, da Vaša Svetost ni z nami... da je zoper nas!... Vi in Guise sta bila smrtna sovražnika mojega doma!... Oh, sveti Oče, dajte mi samo gotovost, da ostanete nevtralni, pa boste videli moje delo!... Moj sin ne pomeni ničesar, vse kar je pomenim jaz! Denar imam našla bom tudi ljudi. Stara borilka sem in brez pomišljanja se lotim naloge, da iztrebim krivolovstvo ter obnovim ugled Cerkve in kraljevsko oblast... Na kri svojega očeta se kolnem, da mi roke ne bodo trepetale... Guisev padec je moja skrb!..."

"In česa potrebujete v ta namen?" je smešljaje vprašal Sikst.

"Najprej vaše nevtralnosti!"

"Obljubim vam jo. Ne bom se vtičal v francoske posle, razen ako bi me sami klicali... Česa še?"

"Podpore Filipa Špansega!"

"Še danes pošljem Kajetana h kralju Filipu in ga pozovem, naj vam prihiti na pomoč... In mimo tega?..."

"Vašega blagoslova sveti Oče!" je rekla Katarina.

Sikst V. je blagoslovil s tremi prsti desne roke.

"Sveti Oče," je rekla kraljica vstaje, "ves čas vašega tajnega bivanja v Parizu vam je moj dvorec na razpologo. Ali sprejmete ponižno gostoljubje najbolj vdane in najbolj vnete vseh svojih hčer?"

"Da", je veselo rekel Sikst, "Prestar

sem že, da bi se mogel vrniti na pot, ne da si privoščim nekaj dni odmora. Toda vaš gost bom samo s pogojem, da ostanete v svojem dvorcu. Meni in mojemu spremstvu zadošča nekaj soban."

Katarina se je veličanstveno priklonila. Ko je odšla, je sel Sikst V. za mizo ter premišljeval nekaj minut; nato je vzel pero in papir in je pisal malo-ne uro. Ko je končal, je velel poklicati Kajetana, edinega kardinala, v kate-rega je imel neomejeno zaupanje.

"Kajetan", mu je velel, "odpravi se nemudoma. Zunaj Pariza prečitaj z vso pažnjo ta navodila; ko si jih vtisneš v spomin, jih uniči!..."

"Kdo je ta edini, sveti Oče?..."

Sikst V. je strmo pogledal kardinala ter odgovoril:

"Ta edini je hugenot. Ime mu je Henrik Burbonski, navarski kralj... in kmalu tudi kralj francoski... Idi, Kajetan!..."

XV.

Saizuma.

Tri dni sta vitez de Pardaillan in Karel Angoulémski iztikala po Parizu, da bi našla kako sled o cigancih. Bilo je zaman. Še Pipeau, ki ga je vitez spet privedel od "Vedeželvalke", je to pot sramotno odrekel.

"Vse je izgubljeno", je rekel Karel s solzami v očeh. "Nikoli več je ne bom našel!"

"Zakaj?" se je nasmehnil Pardaillan. "Ženska se vselej spet najde, verjemite mi."

"Ne norujte se, Pardaillan!" je vzklisknil mladi mož. "Ali ne vidite mojega obupa?"

In res se mu je poznalo, da bi se najrajši razjokal.

DEKLIŠKA GREDA

In vendar je bilo v Berissu lepo!

"Nič ne bo, gospod", takole je vedel v soboto dopoldne telefon. "Saj bo dež, pa ne bomo mogli v Berisso!"

"Pojdemo, pa mir besedi. In dan bo jutri lep. Saj se bo danes zloilo." Tako sem dajal pogum med slabo obetajočim vremenom.

Lepo smo v nedeljo zjutraj vstali. Pohitel sem s svojimi argentinskimi posli in ob sedmih zjutraj sem jo že pobiral z vlakom proti Quilmesu in La Plati. Gneča ljudi, da je kaj. Vse hiti ven. Eni nosijo šotorska ogrinja, drugi vroče z ogeljem in drvni, tretji so otovorjeni z jestvinami in z mesom za "asado". Vlak za vlakom, po deset, dvajset in več voz se poganjajo iz "Constitucion".

Tudi doma je bil nekoč nedeljski dan drugačen ko delavnik. Šli smo k maši, tukaj pa grdo na "piknik". Nikogar ni videti, da bi imel s seboj molitvenik ali rožni venec... Tudi ni videti kaj prida zvonikov, ki bi vabili. Samo en zvon sem slišal, menda v Hudsonu. Pa je tako ponižno vabil, da ja ne bi kakega ušesa "užalil", češ da je "nestrpen"...

V Berissu so že čakali za spoved. Tudi iz La Plate so nekateri prišli. Ko je bilo prvega dela v cerkvi

konec, sem stopil ven, da pogledam kako in kaj. Slabo kaže! Dež! In kao je v Buenos?

Par minut pred enajsto je zatro-bilo in izza ovinka se je prikazal plavi "Expreso de Buenos Aires". Vsuli so se iz voza. Veliki in mali. "Toda, g. Ciril, kako? Moker?"

"Moker, moker kot miš. No znotraj pač pa zunaj. Takile smo. Še dobro, da smo tu. Tako nemilostno je bilo, ko smo šli s Paternala, da smo hoteli kar doma ostati. Do ko-že nas je opralo", tako je pripove-doval.

Razumljivo sem tedaj, zakaj ni prišel še drug voz in nemara še tretji. Zares čast in priznanje pevecem, ki se niso ustrašili.

Tako nam je vreme kazilo praz-nik že za odhod iz Buenos, pa tu-di v Berissu, kjer je malo tlakovanih ulic je bil dež za nekatere res-nična ovira, za druge pa tudi dobro-došel izgovor...

Če bi hoteli besedičiti v časnikar-skem stilu, bi zapisal, da je bilo pri maši toliko ljudi, da niso mogli vsi sedežev dobiti v cerkvi, ki ima vsaj 200 sedežev...

Pa ne bom rekel tako, čeprav je stalo za sedeži vsaj kakih 15 moš-kih. Spredaj namreč je bilo še mno-

IZ CORDOBE

Po kratkem odmoru se spet pri-pravljamo za novo prireditev, ka-ter čisti dobiček je namenjen za Slo-vence, ki se borijo v Španiji na stra-ni viade.

Tu mnogo razpravljamo o fašiz-mu in jo ni družine in človeka, ki b ine bil na strani demokracije. Saj je ravno fašizem tisti, ki nas je pre-gnal z domače grude, kjer bi lahko v miru živeli, in se moramo zavoljo njega po svetu klatiti. Kake tri me-sece je ko smo ustanovili podobor, ki ima namen zbirati sredstva za v pomoč španskim antifašistom. Na dan zadnjega leta smo imeli pri-reditev v ta namen. Vkljub temu, da ni med nami nobenega sposob-nejšega inteligenta in voditelja, de-lamo po naših močeh, kolikor mo-remo, v prosep delavske socialne kulture. Če pa delamo morda kaj napak nam tam v Buenos Airesu nesmeto zameriti.

Tem potom že danes naznanjamo,

go praznega prostora... Imajo pač ljudje običaj, da posnemajo poniž-nega cestinarja, "ki se je od zadaj postavil in se na prsi trkal"... dru-gače kot farizej, ki je stopil na pre-j in se hvalil s svojimi dobrimi deli...

Udeležba je bila vseeno do sto oseb. Od Slovencev, ki živijo v Be-rissu je prišla približno polovica, kar kaže, da se naši ljudje le še ni-so docela oddaljili tistemu, kar jih je doma mati učila.

Ob 5. smo sedeli spet v voz in se potegnili do muzeja v La Plati. Prav zanimiva stvar je. Vidiš zverjadi in okostnjake največjih stvorov, ki so kedaj hodili po tej zemlji; brez na-pora bi lahko vlekli po morju vele-parnike, po suhem pa dolge vlake.

Pozorno so napenjali posluš lju-dje, ki smo jih srečavali na našem povratku, ker naša pesem ni pozna-la konca. Kar prehitro smo bili do-ma, zadovoljni z dnem in z uspe-hom dogodka. Čez kake mesece bo-mo pa spet kaj takega ponovili.

Hladnik Janez.

DRUŠTVENA KNJIŽNICA

S.P.D. I.

- 621 Životopis Dr. J. Gogala (Dr. Fr. Lampe)
- 622 Tatič (Fr. Bevk)
- 623 Mali Klatič Tom Sawyer (M. Twain)
- 624 Matevž Klander (Andrejčkov Jože)
- 625 Krvna Osveta (S. K.)
- 626 Iljada (Homer)
- 627 Lukec in njegov škorec (Fr. Bevk)
- 628 Lukec in njegov škorec (Fr. Bevk)
- 629 Lukec in njegov škorec (Fr. Bevk)
- 630 Kralj Honolulu (Bambič-Ribi-čič)
- 631 Kralj Honolulu (Bambič-Ribi-čič)

da priredimo domačo zabavo s plesom dne 20. marca v Ukrajinski dvorani v ulici 82 št. 1533, točno ob 9. uri zvečer in do dne. Vstopnina za moške \$ 0.80, za ženske prosto.

Kdor ve, kaj je fašistična tira-nija in želi svobode sebi in drugim, se ne bo obotavljal, marveč bo go-tovo prišel na prireditev v pomoč onim našim rojakom ki se borijo za to, da se fašizem ne bi preveč oja-čil, od česar bi imeli Slovani le ve-liko škodo.

Za podobor: Jožef Vever in Martin Maver.

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje —

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH

Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolzmi maternice, jajnika, prostate in neredno perilo. — Specija listi za pljučne, srčne, živ

reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

ZA SAMO \$ 19.— DOBITE OBLEKO

Cene, kakršnih niste še nikoli videli. Prodajam, poleg oblek, vse druge potrebščine za moške, kakor srajce, površnike itd.

VSE PO NAJMODERNEJSEM KROJU

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE!

SASTRERIA RECORD

CORRIENTES 2084 — U. T. 47 - 4927

Vitez ga je pogledal z bratskim so-čutjem. In vzdihnil je, kakor da se mu samemu toži po srečnih mladostnih dneh, ko je bil še zmožen plakati za-radi izgubljene devojke.

"Siromak!" je dejal. "Uu, nikar tako ne tuguje. Edni, kar je na svetu ne-popravljivega, je smrt. Vse ostalo je moči urediti. Da, če bi bila Violetta mrtva, bi razumel vaš bup. A tako..."

"Kdo ve, ali ni res mrtva!" je zamol-klo vzklilni Karel. "Morda jo je dole-telo še kaj hujšega, če je v oblasti te-ga človeka..."

"Naj bo zastran mene tudi to! Žen-ska, ki ljubi, je zmožna vsakere zvi-jače in vsakterega junaštva, da se o-hrani za svojega izvoljenca. Ako vas Violetta ljubi, bodite uverjeni, da se kmalu spet vidita..."

Še dolgo mu je prigovarjal s takimi besedami. Tisti, kdor bi ga bil poznal samo iz bojne vihrje, bi bil gotovo strol-mek, od kod jemlje srčiti junak toliko mehke tolažbe za nesrečno mladeniško srce.

Karel, ki so ga napori dolgega in ja-lovega iskanja utrudili, se je bil vrget v naslanjač. Njegove oči so se po ma-lem zaprie. Znočilo se je. Pardallan je tiho zaprl okno in še nekrat sočutno pogledal tovariša; nato je pomislil na-se.

"In jaz?" je zamrmral, kdo bo tola-žil mene?... Hvala Bogu, da ne po-trebujem tolažbe!"

Tako misleč je po prstih odšel iz so-be.

Na levi strani dvorca v Progarski ulici je bilo majhno dvorišče s hle-vom, kjer sta konja viteza de Pardai-llana in vojvode Angoulémskega slo-žno mulila svoje težko prisluzeno seno. Gredoč po tem dvorišču, je vitez za-gledal pri vratih konjarne dva moža, ki sta sedela na kupu slame in sta se oto-žno razgovarjala.

Bila sta Picouic in Croasse. Ko sta uzrla žrtev, ki bi jo bila morala umo-riti, sta jadrno skočila na noge. Par-dallan jima je bil takrat res ponudil prenočišče; a v teknu naslednjih dni ju je zdavnaj pozabil, meneč, da sta se preselila v kako drugo zavetje.

"Kaj vruga pa delata tu?" je vpra-šal.

"Sveži zrak uživava, kakor vidi vaša Svetlost", je odgovoril Picouic.

"Vidim, vidim. A zakaj baš tukaj in ne drugod?"

Picouic in Croasse sta se bolestno zavzela.

"Ali je mar vaša Svetlost izvolila pozabiti, da naju je povabila s seboj na počitek?" je vprašal Croasse, krivče svoj dolgi hrbet.

Pardallan se je zagrohotal.

"In ta počitek naj traja na veko-maj? Prebitno trudna morata biti!"

"Vaša Visokosto naj nama verjame, da sva imela pri Belgoderu peklensko delo!" je vzklilni Picouic.

"Pri Belgoderu?" se je zdrnil Par-dallan. "Pri glumaču, ki je stanoval v Tkalski ulici, v gostilni pri 'Dobri na-di'?"

"Pri njem, pri njem!... Oni dan sva se bila okoristila z njegovo odsot-nostjo in sva se spustila na potep. To-da, po pravici povem, vzlic vsemu se nama je že tožilo po njegovi prašičji hrani, ko naju je sreča privela mimo 'Vedeževalke'... Če mi vaša Svetlost dovoli," je nadaljeval Picouic, "bi pri tej priliki obrazložil misel, ki me je obšla v gostoljubnem hlevu vaše Sve-tlosti..."

"Govori!" je velel Pardallan.

"Gospodarja iščeva, vaša Svetlost, gospodarja, ki naju ne bi tepel od zo-re do mraka, ali pa naju vsaj po bati-nah ne bi hranil s kamenjem. Želela bi si gospoda, ki bi umel ceniti na-jin pogum..."

"To pa, to!... Vsa čast vajinemu po-gumu..."

"Najino razboritost, najino spret-nost in vse druge dobre lastnosti, ki se v najinem dosedanjem položaju ni-so utegnile biti cigann do nje, da jo je ta gospodar?"

"Povejta mi", je vprašal Pardallan, ki je premišljal sam svojo stvar, "ka-ko je bilo ime dekletu, ki je živelo pri Belgoderu?"

"Vaša Svetlost misli pevko Violet-to?"

"Baš njo. Ali se vama sluti, kaj bi utegnile biti cigann do nje, da jo je imel pri sebi?"

"Nisva je poznala bliže. Ko naju je Belgoder pred petimi leti najel, obljub-ljaje nama kneževsko življenje, poto-vanja v kočiji, lahko delo in gospod-sko hrano, sta Violetta in Saizuma že živeli pri njem."

"Saizuma?" je vprašal Pardallan.

"Da, vedeževalka... Blazna je."

"Ali je tudi ta Saizuma izginila z Belgoderom?"

"Ne vem, Svetlost; po tistem pote-pu še nisva bila pri 'Dobri nadi'..." To-da vaša Svetlost ne odgovori na naji-no ponižno prošnjo."

"Da, res... služila bi mi rada?..." Na, jutri zjutraj vama povem. Ostani-ta mogoč še tukaj... Saizuma, pravita, je bila tedaj blazna?"

"Vsaj videti je tako. Sicer pa govori zelo malo, razen kadar prerokuje lju-dem iz roke."

"Vesta li, ali je bila znana z mlado pevko?"

"Kdo pozna Saizumine misli, ko je ni drugega kakor živa skrivnost! Še njen obraz nama je neznan, ker nosi zmerom krinko. Nihče ne more pove-dati, ali je poznala Violetto in kakšna je bila do nje, naklonjena ali sovraž-na. Le Simona, ki jo je imenovala svo-jo hčer, bi vam lahko kaj odkrila o

njej. Toda Simona je mrtva..."

Pardallan se je zamislil. Skrivnost-na ciganka ga je delala radovednega. Kdo je neki bla? Gotovo Belgoderova skrivka... In zdajci mu je prišlo na um, da bi utegnile biti ta ženska še ve-dno pri "Dobri nadi". Pomislil je tu-di, da ga bo sreča ljubeče dvojice, če bi ju mogel združiti, skoro enako razve-selila kakor osveta nad Maurevertom.

Zato se je odpravil k "Dobri nadi" in je dospel tja baš v trenutku, ko je gostilničar zapiral vrata. Kakor običajno v zloglasnih gostilnah je bilo za-prtje tudi tu samo navidezno. Šele ob tej uri so jeli prihajati v gostilno po-sebni gostje, ki so prinašali krčmarju najbogatejši zaslužek.

Ko je vitez stopil v pivsko izbo, je našel v njej do dvajset gostov, moških in ženskih. Sedel je k eni izmed miz, namenjen, da se čim prej pomeni s krčmarjem. Gostje, ki so se napajali z začinjenim vinom in drugimi opojnimi pijačami, so bili sami rokovnjači in sla-boglasne deklinje. Ena teh žensk se je ločila od svoje družbe in je prišla k Pardallanu. Sedla je predenj, oprla se s komolci ob mizo ter bušila v smeh.

Pardallan je ostal vzlic smehu mi-ren in resen. Misleč, da je trenutek primeren za to, je deklina začela raz-govor, ki ga je že davno znala na pa-met.

"Zakaj mi ne ponudite piti, lepi gospod?"

(Ta način mora biti sila učinkovit, ker se podeduje od roda do roda!)

"Tako ti glave in še česa!" je kri-čal tisti mah eden izmed pivcev. "Ali prideš precej nazaj, Loizonka?"

Vitez se je zdrnil in prebledel. Ime, s katerim je pijani rokovnjač nazval izgubljenko, je zbudilo v njegovi duši nešteto boleznih spominov.

"Loizonka ti je ime?" je vprašal de-klina.

čič)

- 632 Kresnice (Josip Ribičič)
- 633 Kresnice (Josip Ribičič)
- 634 Kresnice (Josip Ribičič)
- 635 Kresnice (Josip Ribičič)
- 636 Livsko Jezero (Anton Klodič Sabladoski)
- 637 Pevska šola (Dr. P. Kozina)
- 638 Pesmarica (H. Druzović)
- 639 Šopek Pravljič (N. N.)
- 640 Spominu Iv. Cankarja (Izda-la Založba Omladine)
- 641 Kresnice (Josip Ribičič)
- 642 Kresnice (Josip Ribičič)
- 643 Lovci na mikrobe (Marija Kmetova)
- 644 Lovci na mikrobe (Marija Kmetova)
- 645 Lovci na mikrobe (Marija Kmetova)
- 646 Pastirci (Fr. Bevk)
- 647 Pastirci (Fr. Bevk)
- 648 Pastirci (Fr. Bevk)
- 649 Po lepi Sloveniji (Dr. Rudolf Andrejka)
- 650 Po lepi Sloveniji (Dr. Rudolf Andrejka)
- 651 Po lepi Sloveniji (Dr. Rudolf Andrejka)
- 652 Po lepi Sloveniji (Dr. Rudolf Andrejka)
- 653 Razvoj elektrotehnike (Dr. Lavo Čermelj)
- 654 Razvoj elektrotehnike (Dr. Lavo Čermelj)
- 655 Razvoj elektrotehnike (Dr. Lavo Čermelj)

"Loiza, presvetli knez..."
"Loiza!" je zamolklo ponovil vitez in v dušku zvrnil kozarec, ki ga je imel pred seboj.

Zamešal je. Nato je stresel glavo. "Ali naj pridem pote?" je zarenčal pivec, čokot rokovnjač z rdečo grivo in krvavimi očmi.

"Pusti me, Rusoglavce", je zagodr-njala žensčina, "saj veš, da moram pre-življati sebe in tebe!"

"Ná, hčerka", je prijazno velel Par-dallan, "vzemi ta srebrnjak in napij se s svojim prijateljem Rusoglavcem..."

Loizonka je ostrmela. Vzela je sre-brnjak in pobesila glavo, premišljaje, s čim bi ga zahvalila za njegovo veliko-dušje. Ko ni našla druge besede, je za-mrmrala:

"Stanujem v tej ulici, ravno naspro-ti gostilne..."

Največja krasotica ne more dati več nego ima. Ko je deklina tako pokazala svojo hvaležnost, je vstala in se je vr-nila k Rusoglavcu, ki je, videč srebr-njak, čudno krivo pogledal Pardallana.

Vitez je zdaj mignil domačino, naj stopi k njemu. Krčmar se je podvzval in Pardallan ga je že hotel vprašati zastran Saizume, ko je nastal na desni in levi hrup.

"Kaj pa ciganka?" je vprašal nekdo.

"Hejo, prekleti krčmar, zakaj ne pokažeš svoje rdeče vragulje?" se je zadri drugi.

"Vedeževalko hočemo!" so bevskale ženske.

"Prav, deca, prav, takoj stopim po-njo", je odgovoril krčmar. "Bodite mirni in pijte, kar plačate naprej, do-klar ne pripeljem ženske s krinko!"

"Kdo je ta ženska, da jo tolikanj želijo videti?" je vprašal Pardallan. (Nadaljevanje)

ZANIMIVOSTI

ZEMLJO MERIJO

V šoli smo se učili, da je en meter štiridesetmilijonski del ravnikove dolžine. Ta mera je v svojem originalu spravljena v Parizu ter je narejena iz platine in iridija. Vendar pa znanstveni svet še davno ni pomirjen, ali je ta mera res natančna. Znanstveniki sedaj nestrpno čakajo, da bodo objavljeni podatki velikih merenj, katera so opravili francoski znanstveniki v Ekvadorju v letih 1901 do 1906. Na pobudo mednarodnega kongresa za geodezijo v Stuttgartu so namreč Francozi organizirali tisto ekspedicijsko v Ekvador ter so merili. Kdor si more misliti, kako natančno je treba meriti in da so morali še dalj časa svoje merjenje pozneje študirati, da ga bodo sedaj lahko objavili.

Pravijo, da je bilo najtežje meriti ravno črto, po ozemlju v dolžini 10.000 kilometrov. Kar dvakrat so morali to progo premeriti. Da so vsakokrat natančno merili, dokazuje dejstvo, da je med obema merjenjema bilo le 7 milimetrov razlike. Sicer pa to merjenje zemlje v Ekvadorju ni bilo prvo v zgodovini. Saj so ravno lani v Ekvadorju obhajali 200-letnico, odkar so tamkaj tudi francoski učenjaki merili zemljo ter so tedaj skušali le ugotoviti, ali je imel Newton prav ko je trdil, da je naša zemlja sferična. Da bi rešila to vprašanje, je pariška akademija znanosti organizirala dve znanstveni ekspedicijski. Ena je odšla v Ekvador, kateri je takrat še bil pod peruansko oblastjo. Druga pa je odšla v Laplandijo. Ko so pozneje pri merjenju izsledke merjenja obeh ekspedicijski, so dognali, da je zemlja res sferična.

Tako so torej že pred 200 leti merili stopnje zemeljske širine. To je bil tudi prvi zametek naše sedanje dolžinske mere, metra. Vendar moramo vedeti, da tudi tista merjenja niso bila prva. Že leta 270—195 pred Kristusovim rojstvom je Erasosten

v Egiptu prvi meril zemeljske stopnje ter je to okoli leta 827 po Kristusu to ponovil Arabec, in sicer kalif Al Mamun. Teh starodavnih merenj do novejših dobe nobeno merjenje ni prekosilo.

NAJVEČJA NAKLADA

Največji list na svetu, londonski "Daily Express" je to dni dosegel naklado 2.270.306 izvodov na dan. List so osnovali l. 1900. in pripada lordu Beaverbrook, ki nastopa, kakor znano, za to, da bi se Anglija v svoji politiki popolnoma osamila.

Ko je list dosegel omenjeni rekord je lord napisal članek, v katerem pravi med drugim: "Smoter lista je ta, da svetu pove, kaj se dogaja. Ker cena svinjske masti ne zanima vsakega človeka, je ne bom postavljaj na prvo stran. Če kakšno vest zamoliš, omogočiš čenčam in govoricam, da se razvetejo. Seveda se vsi ljudje ne vesele, če pridejo v liste. Toda potem naj ne počenjajo stvari, ki so za časniki zanimive. Vesti je treba priobčevati, pa naj bodo nam ali drugim neprijetne."

IZUMI, KI SO PREOBRAZILI SVET

Ameriški patentni urad je ob svoji stoletnici izdal slavnostno izdajo, ki obsega med drugim tudi seznam izumov, po katerih se je življenje Amerike najučinkoviteje spremenilo in ki so za Američane torej najpomembnejši.

Ta seznam obsega v vrstnem redu, kakršnega mu je dal patentni urad naslednje izume: 1. telefon (Bell), 2. električni brzojav (Morse), 3. električno žarnico (Edison), 4. kinematograf (Edison), 5. gramofon (Edison), 6. parnik (Fulton), 7. letalo (Wright), 8. zavoro na zračni pritisk (Westinghouse), 9. stavni stroj Linotype (Mergenthaler), 10. šivalni stroj (Howe), 11. postopek za razjedritev in prejo

DISAVE V RDEČI RUSIJI

V Moskovskem listu "Trud" (Delo) je izšel članek, ki ga je napisala žena sovjetskega ministrskega predsednika, ga. Molotova. V članku pravi, da je poraba parfemov in kolinske vode v Rusiji v zadnjem času zelo narasla. Večinoma zahtevajo potrošniki drage vrste, in to ne samo v mestih, temveč tudi na deželi. Tudi za posebno fina in draga mila, ki so jih prej uporabljali samo višji uradniki, se ljudje v zadnjih trgovinah sodaj naravnost tepejo. Cena nima nobene vloge. Še pred letom dni so uporabljali kmotje mazilno milo, danes pa zahtevajo že najboljše toaletna mila. Cena steklenice najboljšega parfuma ali kolinske vode je bila tedaj 25 do 27 rubljev.

Pred kratkim, pravi ga. Molotova, smo spravili na trg dve novi vrsti posebno dragega parfuma, ki staneta 50 rubljev majhna steklenica. Menili so, da bo količina, ki so jo spravili na trg, zadostovala za najmanj pet mesecev, baš zato, ker bi jo uporabljali zavoljo njene visoke cene samo "najvišji krogi" (v Rusiji so torej danes tudi uradno "najvišji krogi"). Za široko maso so pripravili cenejše vrste parfuma in kolinske vode. Ta dragi parfumi so ljudje pokupili ves v treh dneh...

bombaža (Whitney), 12. kosilni stroj (McCormick). Že vrednote nje pomena poedinih izumov, ki postavlja telefon na prvo mesto, je za Američane značilno.

IZKUŠENA BABICA

Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo. ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buenos Orden 3380
Buenos Aires

Prekomorska pošta

Iz Evrope dospejo

Marca:

5. Av. Star
6. High. Chieftain
8. Pssa. Giovanna in Duquesa
9. Cap Norte in Asturias
10. Neptunia
11. Campana
12. Cap Areona
13. Princeza

V Evropo odpujejo

6. Madrid in Lipari
12. Asturias in Monte Olivia
13. Neptunia
15. Cap Areona

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov

in Dr. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od

15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

KROJAČNICA

Peter Capuder

se priporoča cenjenim rojakom

Río Bamba 379 — Bs. Aires

Veliki zavod

"RAMOS NEJIA"

VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Določena moderna zdravljenja.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ZIVCNE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELODEC: upadel, raširjeni, kraline, težka prebava, bruhanje, rane.

CREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje z jamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI: Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo.

Poštne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

S. Saslavsky

Av. SAN MARTÍN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

CARIČIN LJUBLJENEC

Zgodovinski roman

Nadaljevanje 23

Vojak, ki je imel po noči strazo, je sedel na nekem hlođu in kadil. Mogoče je razmišljal, kako bo kmalu odslužil svoj rok in se vrnil k svoji nevesti.

Takrat zasliši sumljivo šuštenje. On skoči, pipa mu pade iz ust in ravno hoče nameriti puško, ko ga zadene udarec s kopitom. Vojak se brez glasu zruši z razbito lobanjo.

"Prva žrtev!" je šepetal Mirovič. "Ubogi mladenič. Tebi je bilo gotovo čisto vseeno, če je na prestolu Rusije Katarina ali Ivan Antonovič! Ne bil bi te ubil, a ti bi bil poklical svoje tovariše!"

Gabrovski pograbi medtem mrtvega vojaka za noge, ga odvede do obale in ga vrže v Nevine valove. Mirovič javi tovarišem, da je pot do čolna prosta.

Čez nekaj trenutkov so se nahajali vsi, razen dveh, ki sta ostala pri konjih, v čolnu. Ker niso našli v čolnu vesel, s veslali s puškinimi kopiti.

Mirovič, Voroneov in Brankov so stali v sredini čolna in skrbno opazovali stolpe trdnjave. Na njem je gorel običajno ogenj, ki je razsvetljeval bližnjo okolico. Danes je bil stolp temen.

"Matuska drži dano besedo," zašepeta Mirovič svojima tovarišema, "Obljubil je, da nočoj ne bo ukazal stolpa razsvetliti. On je zanesljiv. Odprl nam b vrata, ker je danes on poveljnik straže."

"Voroneov zadovoljno prikim.

Naenkrat se starec zdrzne in kr-

čevito prime za roko Miroviča. Pokazal je s prstom na površino reke.

Iz vode so pokaže strahovito spaheno lice mrtvega vojaka.

"Grozna slika!" zamrmra Brankov. "Kaj nam pšilja sam pekel to pošast, da nam pokaže pot do trdnjave?"

"To je truple vojaka!" odgovori tiho Mirovič. "Gabrovski ga je vrigel v vodo. He, Gabrovski, vzemi puško in suni truplo dalje od nas!"

Gabrovski ni slusal. Tresoč se od groze, reče: "Bom storil to brez pomišljanja. Ali mrtveca! Jezus Marija, da mrtvec ravno mene gleda, kakor da bi vedel, da sem jaz njegov morilec!"

"Proketo praznoverje!" reče Mirovič in vzame sabljo, hotel sam izvršiti, kar je zapovedal Gabrovskemu. A niti enkrat ni zadel mrtveca, temveč je ta, kot da se jim hoče rogati, še nadalje plaval pred čolnom.

"To je slab znak!" reče Brankov. "Mrtvec nas vodi! Daj Bog, da najdemo v trdnjavi carja še živega!"

"Carja bomo našli živega, ne bojte se!" reče Mirovič. Cesarica se ni upala ga ubiti! Ni imela toliko odločnosti, da mu vzame življenje!"

"Daj Bog, da bi imeli prav, Mirovič," reče Voroneov, "ampak slutnja mi pravi da nesrečni Ivan Antonovič ne bo več ugrabil dneve luči!"

"Za Boga, Voroneov," zakliče Mirovič, "molčite da nas ne slišijo! Ne, nam bo uspelo, zmagali bomo! Vrgli bomo objestno vladarico s prestola, vladarico, ki daje narodov denar svojim ljubimcem in miljen-

"Ljubimci, miljenici!" plane Peter Voroneov. Starec se porogljivo, nasmeje, a obraz zavzame okrutni izraz.

"Dragi prijatelji, — reče on, — odločilni trenotek se približuje. Še četrta ura in vedeli bomo, je-li nam stvar uspela, ali da bomo končali v Sibiriji, ali pa na morišču. Vi veste, da sem z dušo in telesom za našo sveto stvar, zato bi vas prosil, da me nagradite — ako bomo ostali zmagovalci."

"Da vas nagradimo?" vpraša začuden Mirovič. "Peter Voroneov išče nagrado! Karkoli hočeš; dobil boš, stae. In ako hočeš postati prvi minister, prisegam ti..."

"Minister?" reče Voroneov in preizrljivo skomigne z rameni. "Ali misliš, Mirovič, da sem častihlepen? Ne, življenje sem končal in če nam bo uspelo da bomo zrušili Katarino, potem sem izpolnil svojo nalogo. Sicer ni sedaj pripraven čas pripovedovati svoje osebnne tajnosti, ali kdo ve, če bomo imeli jutri še čas za to. Vedite prijatelji, izgubil sem najmilejše, kar sem imel, edino, kar mi je usoda še zapustila. Ali si morete misliti kdo mi je to blago ugrabil? Nihče drugi, kot Katarina, prokleta carica! — Imel sem vnukinjo. Ti si poznal mojo Elizabeto, Mirovič. Ti veš, kako je bila lepa, nedolžna in dobra."

Bila je tajno zaročena s poročnikom Potemkinom. Ljubila ga je pri srčno in on — haha — obljudil ji je vočno zvestobo. Še dan pred Božičem ji je prinesel prstan na katerem je bil napis: nerazdružljivo združeni!

Starec ni dovršil. Stisne pesti, jeza ga je zopet prevzela.

Mirovič položil svojo roko na njegovo ramo in mu reče:

"Ubogi moj prijatelj, tvojo lepo vnukinjo je doletela nesreča. Potemkin se je vedel kot lopov. Ti želiš da predamo Potemkina tebi, ako nam nočojšnja stvar uspe? Kaj ne? Tvoj bo, starec, sodi ga kakor hočeš! Za brezvestnega človeka ni milosti!"

Istočasno udari čoln ob obalo. Dospeli so.

Mirovič skoči iz čolna. Ostali zarotniki gredo za njim. — Sedaj je prišel usodni čas!

V trdnjavi se je nahajal častnik z imenom Matuska, človek, ki je po svojem očetu podedoval veliko premoženje, katerega pa je zakratil in so sedaj nahajal v večnem pomanjkanju denarja.

Tega je Mirovič pridobil zase. Dajal mu je na razpolago večje vsote denarja a razen tega mu je obljubil čistih dvestotisoč rubljev, ako jim bo pustil vsako noč prvih osem dni v mesecu vhod v trdnjavo odprt.

Lahkomiselni častnik, ki je bil edini med zarotniki, ki zasluži naše preziranje, ker je izdal svojo carico samo radi denarja je že stal na svojem mestu.

Mirovič pripelje svoje tovariše do nekih malih vrat. S piščalko, ki jo je potegnil iz žepa, da znak. Vrata se odpro.

"Ali si ti Matuska?" vpraša Mirovič.

"Jaz sem", odgovori plačani izdajalec. "Vstopite hitro in ako ste

odločni, bo že nočoj Iyan Antonovič svoboden!"

"Ali ste povsem sigurni, poročnik Matuska," vpraša Voroneov, "da je car še pri življenju?"

"Živ je!" odgovori Matuska. "Zaprta je v onem okroglem stolpu in sicer globoko v kleti, kamor vodi štirideset stopnic!"

"Kako velika je njegova straža?" vpraša polkovnik Brankov.

"Dva častnika, štirje podčastniki in deset navadnih vojakov," se je glasil odgovor. "Oba častnika se nahajata z Ivanom Antonovičem v temnici, ostali so razvrščeni po stopnicah."

"A kje se nahaja poveljnik general Boršik?"

"Poveljnik stanuje v zgradbi, ki je tik stolpa. Ah, on vam ne bo delal mnogo preglavice, ako boste odločno nastopili. To je starec, ki ni zmožen borbe."

"Torej naprej!" zapove Mirovič "Za menoj prijatelji!"

Med stolpom in vhodom, skozi katerega so prišli zarotniki v trdnjavo, se je nahajalo prostrano dvorišče. V sredini je stala mala enonadstropna hiša, trdnjavska posadka.

Pred njo se je sprehajal sem in tja vojak na straži s težkimi koraki. Do sedaj ni ta niti opazil Miroviča in tovarišev. Ti so prišli vse bližje in so se nazadnje v teku približevali kasarni.

"Stoj!" zakliče vojak in zagradi za puško. "Geslo!"

"Naše geslo je," zakliče Mirovič, mahaje s sabljo nad glavo preplašenega vojaka, "smrt carici Katarini!"

Piše Zadr.

GOSPODARSTVO

ODMEVI ZADRUŽNEGA KONGRESA

III. zadružni kongres, kateri se je vršil v Buenos Airesu meseca oktobra p. leta, je, kakor izgleda, precej poživljal zadružnega duha posebno med koloni pa tudi v malih podeželskih mestih med obrtništvom in delavstvom. Iz raznih krajev prihajajo vesti, da se vršijo priprave za ustanovitev zadrug, s katerimi se bodo revnejši sloji branili pred izkoriščanjem od strani nikdar sitih mednarodnih trgovcev.

Pred nekoliko leti (okoli 1925—1930) je zadružna misel med koloni in malimi obrtniki zadobila izvanredno velik razmah. Nekateri pa, ki so hoteli v zadružništvo mešati politiko, so pokvarili nadaljnji pohod zadružnim idejam. Za svojo osebno korist so žrtvovali koristi zadrug, na ta način, da so agitirali med člani za gotovega „kandidata“, kar je pa člane razburilo, da so postali negativni napram zadrugam, katere so, češče nočeš, morale prenehati z delovanjem. Ta iskušnja, pravijo, da jim je prišla prav in zato poizkusijo vnovič, ampak s popolnim izključanjem politike in poklicnih politikov. Ker so gospodarske koristi včlanjenih zadružnikov enake, ni potrebno, da so vsi enih političnih idej. Družiti jih mora le ena ideja, ki je: samopomoč in obramba skupnih koristi.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah.

Atelje MARKO RAD
Odpri tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
Facundo Quiroga 1275 in 1407
DOCK SUD

„Moč varčevanja“

Zveza jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani je založila posebno reklamno tabelo, prosvetni oddenek pa je to tiskovino poslal vsem šolam, da so jo na trdi lepenki izobesile po razredih. Naslovili so poslanico: „Moč varčevanja“. Dijakom, malim in velikim, priporočajo varčevanje z besedami: „Ako vložiš v denarni zavod le 1 (eden) dinar, ti naraste s 5 o/o obrestmi po 50 letih na 11,47 Din, po 100 letih na 131,50 Din.“ Ta stavek nam nazorno kaže, da iz neznanega dinarja tekom let nastane „kapital“, ki je jako velik v primeru z malo vlogo. Vzel sem v roko logaritme in preizkusil rezultate; ujemajo se do pičice s trditvijo tabele. In ko bi se poslužil Vegovih logaritmov na 12 decimal, bi se izračunane vsote le za nekaj stotnik pare razlikovale od navedenih „kapitalov“. Matematični račun je strogo natančen. Tako je na papirju.

Proti teoretičnemu računu so mi vstali ti-le pomisleki: Noben denarni zavod ne bi sprejel tako majhne vloge; vložiti moraš najmanj 10 Din, da ti izstavijo hranilno knjižico. Obrestna mera je previsoka. Podeželske rafajznovke obrestujejo po 2 odstotka, takoj izplačljive vloge celo samo po 1 odstotek. Obrestujejo se samo dinarji, ne pa tudi pare. Ne govorim o državnih davkih na obresti. Učmec 4. razreda osnovne šole ki je vzel v roke papir in preračunal, da en dinar, naložen na obrestne obresti, v resnici naraste v 50 letih na 7,25 Din v 100 letih pa na 78,25 Din. Ko bi kdo po 50 letih princel tako knjižico v denarni zavod, bi ga najprej blagajnik nahručil: „Vi ste torej tisti vlagatelj, ki nam je s svojim dinarjem pridelal toliko pisanja in računanja! Pa bodi. Najprej nam plačajte za vloženo knjižico 10 Din, nato pa Vam mi damo 7,25 Din.“ Ko bi pravnik prinesel 100 let staro knjižico davno umrlega pradedu in zahteval, naj

mu izplačajo 78,25 Din, bi se mu vsi uradniki smejali: „Vaša knjižica je že davno zastarala; ker se desetletja nihče ni brigal za vlogo, je ta zapadla v korist hranilnici.“

Od resnega do smešnega je včasih le korak. Takim teoretičnim računarjem stavim to-le zanimivo nalogo: Ko bi bil naš praoče Adam takrat, ko se mu je še dobro godilo v raju, ko njegov um še ni bil zatemnjen in volja ne k slabemu nagnjena, vložil v hranilnico eno samcatu paro po 5 odstotkov, na koliko dinarjev bi bila ta uboga para narastla v 6000 letih? (Pomislek: Obrestna mera se mi zdi nekoliko previsoka; gospodarski kredit je bil v tistih zlatih časih mnogo cenejši, življenjski standard znatno nižji kot dandanašnji). Vzemimo v roke logaritme in računimo! Ona neznanata para bi bila v 6000 letih narastla na 136.710 vigintiljonov dinarjev. (Vigintiljon je dekadična enota s 120 ničlami.) To vsoto izprememimo v zlate franke (po 14,50 Din), ker je ta valuta mednarodna; dobimo nekoliko manjši znesek: 9428 vigintiljonov zlatih frankov. Ker nimamo pojma, kako velikanska množina denarja je to, si mislimo kroglo, narejeno iz cekinov po 10 frankov. Precez cekina bodi kvadratni cm, višina 1 mm. Ta krogla bi vsebovala 87.236 kvindeciljonov (dek. enota z 90 ničlami) zemeljskih krogel. Njen polmer bi meril 282.350 kvintiljonov (30 ničel) km ali 44 in pol kvintiljonov zemeljskih polmerov ali 1882 kvadriljonov (24 ničel)

EXPRESO „GORIZIA“

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba

FRANC LOJK

Calle VILLAROEEL 1476
Višina Dorrego 900

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

Današnje demokracije

Stalin je dejal ob priliki otvoritve nove ustave, da je najboljša in najpopolnejša demokracija v sovjetski Rusiji. Isto trdi Mussolini o Italiji; Hitler o Nemčiji; Roosevelt o Združenih državah, Eden o Angliji; Blum o Franciji; itd. Podomače bi se reklo: Vsak berač svojo malho hvali.

Vsi zgoraj omenjeni državniki izdajajo mogočne proglase med narod in vso svetovno javnost. Dobro je povedal, si misli vsak, ki čita ali posluša njih govore o demokraciji. Kako pa je v resnici?

Vse države od prve do zadnje se oborožujejo, kot še nikoli v zgod-

razdalj Zemlje od Solnea. Svetloba, ki preleti na sekundo 300.000 km, bi potrebovala za polmer te zlate krogle polnih 30.000 trilijonov let.

Ta zgled nam klasično predočuje „moč varčevanja“. Hkrati pa se hudujemo, da naš praoč ni mel niti trohice denarnega talenta, ko nam je zapravljal ne milijone, ampak težke vigintiljone zlata.

KROJAČNICA

„GORICA“

ima v zalogi veliko izbero poletnega blaga po izredno nizkih cenah.

Rojakom se vladno priporoča

FRANC LEBAN

Av. del Campo 1080
U. T. 59-3102

VSEVRSTNE BOLEZNI NOTRANJE IN ZUNANJE

se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje — Prvi pregled brezplačen — Govorijo se jugoslovanski...

Ordinira: Od 3 — 8 zvečer

Dr Antonio Pereda

Medrano 151 — Buenos Aires

ni, ki je preko umora došla na prestol. Živel car Ivan Antonovič!

Vojak, ki je bil naenkrat obkrojen od dvajsetorice oboroženih ljudi je mislil, da je dvorišče preplavaljeno z zarotniki. Razen tega je ugledal med temi ljudmi svojega poročnika Matusko. Odhiti v hišo, da pokliče svoje tovariše na pomoč.

„Pripravite se na streljanje!“ zapove Mirovič.

Ko so prihiteli vojaki na dvorišče, mnogi napol oblečeni, a nekateri sploh brez orožja, jih je sprejelo dvajset na njih namerjenih pušk.

Mirovič jim gre naproti ter zakliče:

„Tovariši, tudi mi smo vojaki kakor vi. Tudi mi ljubimo Rusijo. A ne moremo prenašati da bi ostala Katarina tudi za nadalje naša carica! Mi nečemo več stokati pod njenim jarmom! Tovariši, Vi veste, da so bili vaši očeti srečni pod vladu cara iz hiše Rurikove vse do tedaj, dokler niso prišli Romanovi s prevaro do prestola! Bratje čemu prelivati kri zastoni! Za nami stoji tristo dobro oboroženih tovarišev, ki so pripravljeni umreti za naša sveto stvar! Predajte se, tovariši. Ali še boljše, nastopite proti onim, ki se nam bodo upirali! Oni ki bo delal tako, bo dobil nagrado!“

„Verujte mi, vojaki!“ začne Matuska. „Jaz sam sem odprl vrata in pustil vstopiti carjeve osvoboditelje. V Petrogradu je nastala revolucija. Carica je že ujeta! Ne bojujte se torej za izgubljeno stvar!“

Zarotniki so doživeli svoj prvi uspeh; vojaki so povesili puške. Trd-

njava jim je padla v roke brez prelivanja krvi.

Hrub, ki se je sedaj dvignil na dvorišču, prebudi generala Borštika.

Starec prihiti napol oblečen na dvorišče, samokres v eni, a meč v drugi roki.

Mirovič mu hiti naproti in mu nastavi, prej nego je ta mogel odpreti svoj samokres meč na prsa.

„Gospod poveljnik, vi ste moj jetnik!“ zakliče Mirovič.

„Vsemogočni Bog“ spregovori starec, „kaj pomeni to? Kaj se je zgodilo? Česa želite? Kdo so ti ljudje?“

„Vlada Katarine je končana.“ odvrne Mirovič. „Prišli smo, da osvobodimo carja vseh Rusov!“

„Živel car Ivan Antonovič!“ zakličejo navzoči. Toda vzklikali niso samo zarotniki, temveč tudi že vojaki.

„Nesrečnejši!“ nagovori starec svoje vojake. „Mar ne veste, da je vse to laž in prevara? Katarina je naša carica. Njen prestol je trden. A ti ljudje...“

„Samo besedo še, in vi ste mrtvi!“ ga prekinje Mirovič.

„Sili se ne morem upirati“, pravi general. „Toda Ivana Antonoviča ne boste dobili živga. Za to je že poskrbljeno.“

„Ah gospod general“, reče polkovnik Brankov, „vi morda mislite, da nam ne bo mogoče odpreti ključavnice s katero je zaprta njegova temnica? Motite se! Glejte, tu je ključ.“

„Ključ je tu!“ vzklikne Voronov in ga potegne iz svojega žepa.

„Vidite li, vojaki, kako daleč je že vstaja v Petrogradu! Carica Katarina ga nam je morala izročiti!“

Boršik se je zdrnil, ko je ugledal ključ. Vedel je, da je bil shranjen pri grofu Orlovu.

„Gospod“, pravi Mirovič, „ukazite kaj naj storim!“

„Pojdite naprej!“ mu veli Mirovič. „Pokažite nam pot k carjevi temnici. Če nam zdaj zvesto služite, vas zagotavljam, da car ne bo pozabil na vas!“

„Vse hočem storiti, — vse!“ odgovarja drhteči general. „Oh, gospod, jaz sem star, — vedno sem govoril, da sem prešibak za poveljnika te trdnjave. Dolžili bodo mene — jaz bom za vse odgovoren!“

Boršik pokliče dva vojaka in jima ukaže razsvetliti pot. Z njim odidejo Mirovič, Voronov, Brankov in Garbovski, medtem ko so ostali pazili na vojake.

Boršik jih je najprej odvedel v svoje stanovanje odtod pa skozi tajna vrata v stolp. Po ozkih, strmih stopnicah so zlezli v klet ter prišli končno pred težka železna vrata, ki bi mogla kljubovati še tako močnemu topovskemu napadu.

Voronov stopi naprej in vtakne ključ v težko ključavnico.

„Zdaj se bodo odprla vrata, ki vodijo v pekel!“ Ivan Antonovič, prišla je ura svobode! Prinašamo ti krono Rusije, ki je edino tvoja!“

Vrata se odpro. Pred njimi so pokaze štirideset kamenitih stopnic, ki so vodila v celico nesrečnega.

V trenutku, ko so hoteli poročnik Mirovič in njegovi tovariši stopiti

po stopnicah v globino, jim zakliče nekdo:

„Stojte ali strljamo!“

Na dnu stopnic se pokaže množica pušk.

Mirovič obstane. Zarotniki so doslej uspeli še povsod. Zdaj pa je prišel usodepolni trenutek. Ujetnika so stražili vojaki, zvesti carici.

Mirovič naglo premosti in razvidi položaj. Urno zgrabi starega generala za vrat ter mu nastavi orožje na sence:

„Ukazite svojim ljudem, da povesijo orožje!“ mu zašepče na uho.

„Vojaki!“ spregovori general s trepetajočim glasom. „Čujte me! Jaz sem vaš general! — Ukazujem vam, da povesite puške. Na dvorišču stoji nekaj sto ljudi, ki zahtevajo, da se osvobodijo Ivana Antonoviča. Jaz odgovarjam za vse!“

In puške klonijo.

Toda podčastnik ki je preje zahteval vstop, ne posluša. Skoči na stopnice in navali tik do generala. „Če je general strahopetec“, vzklikne pogumno, „tedaj še ni treba, da smo strahopetci tudi mi! Prisegli smo se, da naš ujetnik ne bo nikdar živ prišel v roko svojih osvoboditeljev!“

Strel počí iz Mirovičevega samokresa, in podčastnik omahne smrtno zadet po stopnicah v globino.

„Ista usoda zadene vsakega, ki bi se uprl!“ zakliče pretoče Mirovič. „Naprej za meno!“

Toda preden so mogli izvršiti Mirovičovo povelje, se dvigne podčastnik z zadnjimi silami. Priplazi se k vratom jetnikove celice. In Mirovič je razločno slišal, kako je trkal na

vrata in govoril z umirajočim glasom:

„Gospodje častniki, — prihajajo, da oprostijo Ivana Antonoviča! — Jaz sem smrtno ranjen! — Spomnite se svoje prispege. Umiram! — Živela Katarina Velika!“

Podčastnik omahne in umrje.

Iz celice pa odgovarja jasni glas: „Ne bomo pozabili svoje prispege! — Zarotniki bodo našli samo mrtveca!“

„Jezus in Marija!“ krikne Mirovič, „ubili ga bodo v času, ko ga hočemo osvoboditi! — Prijatelji sledite mi! Razbiti moramo vrata!“

In trojica plane po stopnicah navzdol. Mirovič sune z nogo mrtvega podčastnika in hiti k vratom celice. Izdere svojo sabljo in prične z njo razbijati po močnih vratih.

„Odprite!“ zakliče, „ako vam je drago življenje! — Osvoboditi hočemo carja! — Ivan Antonovič brani se! — Ključoval si dvajset let vsem zaprekan, — brani se samo še nekoliko trenutkov. — Prišli so tvoji rešitelji!“

Toda v celici je vladala grobna tišina. — Voronov, Mirovič in Brankov so se prišli za roke ter strmeli polni groze v zaprta vrata. — Tedaj se začne pritajeno stokanje. In dolgi krik nato jim je naznanil, da so pravkar za temi vrati vzeli človeku življenje.

27. POGlavJE

Car je umorjen!

Vrnimo se v dobi naše povesti za četrte ure, da opišemo prizor, ki se je zgodil v celici najnesrečnejšega vseh ljudi.

(Nadaljevanje)